

DIREKTIVA (EU) 2018/851 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 30. maja 2018****o spremembi Direktive 2008/98/ES o odpadkih****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 192(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Ravnanje z odpadki v Uniji bi bilo treba izboljšati in spremeniti v trajnostno ravnanje z materiali, in sicer zaradi varstva, ohranjanja in izboljševanja kakovosti okolja, varovanja zdravja ljudi, zagotavljanja skrbnega, učinkovitega in preudarnega izkoriščanja naravnih virov, spodbujanja načel krožnega gospodarstva, povečevanja rabe energije iz obnovljivih virov, povečevanja energetske učinkovitosti, zmanjševanja odvisnosti Unije od uvoženih virov, zagotavljanja novih gospodarskih priložnosti in prispevanja k dolgoročni konkurenčnosti. Da bi gospodarstvo postalo resnično krožno, je treba sprejeti dodatne ukrepe za trajnostno proizvodnjo in porabo z osredotočanjem na ves življenjski cikel proizvodov na način, ki ohranja vire in zapre zanko. Učinkovitejša raba virov bi pripomogla tudi k znatnim neto prihrankom za podjetja, javne organe in potrošnike v Uniji, obenem pa bi pomagala zmanjšati skupne letne emisije toplogrednih plinov.
- (2) Izboljšanje učinkovitosti rabe virov in zagotavljanje, da se odpadki obravnavajo kot vir, lahko prispevata k zmanjšanju odvisnosti Unije od uvoza surovin in olajšata prehod k trajnejšemu ravnanju z materiali in modelu krožnega gospodarstva. Ta prehod bi moral prispevati k doseganju ciljev pametne, trajnostne in vključujoče rasti iz strategije Evropa 2020 in ustvariti pomembne priložnosti za lokalna gospodarstva in deležnike, obenem pa prispevati k povečanju sinergije med krožnim gospodarstvom in energetske, podnebno, kmetijsko, industrijsko in raziskovalno politiko ter koristiti okolju v smislu prihrankov emisij toplogrednih plinov in koristiti gospodarstvu.
- (3) Cilje priprave za ponovno uporabo in recikliranja odpadkov, določene v Direktivi 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾, bi bilo treba zvišati, da bi bolje odražali prizadevanje Unije za prehod na krožno gospodarstvo.
- (4) Zagotoviti je treba skladnost Direktive 2008/98/ES s povezanimi zakonodajnimi akti Unije, kot sta Direktiva 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾ in Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ UL C 264, 20.7.2016, str. 98.

⁽²⁾ UL C 17, 18.1.2017, str. 46.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 18. aprila 2018 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 22. maja 2018.

⁽⁴⁾ Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3).

⁽⁵⁾ Direktiva 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES (UL L 140, 5.6.2009, str. 16).

⁽⁶⁾ Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH), o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije ter spremembi Direktive 1999/45/ES ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, 30.12.2006, str. 1).

- (5) Številne države članice še niso v celoti razvile potrebne infrastrukture za ravnanje z odpadki. Zato je bistvenega pomena, da se določijo jasni dolgoročni cilji politike za usmerjanje ukrepov in naložb, zlasti s preprečevanjem ustvarjanja strukturnih presežkov zmogljivosti za obdelavo preostankov odpadkov in izgube materialov, ki so primerni za recikliranje, na nižjih ravneh hierarhije ravnanja z odpadki.
- (6) Komunalni odpadki predstavljajo med 7 in 10 % vseh odpadkov, ki nastanejo v Uniji. Vendar je ta tok odpadkov med najzahtevnejšimi, kar zadeva ravnanje z odpadki, in način ravnanja z njim v splošnem dobro odraža kakovost celotnega sistema ravnanja z odpadki v državi. Izzivi, povezani z ravnanjem s komunalnimi odpadki, so posledica njihove kompleksne in mešane sestave, neposredne bližine nastalih odpadkov državljanom, zelo visoke stopnje prepoznavnosti v javnosti in njihovega vpliva na okolje in zdravje ljudi. Zato se za ravnanje s komunalnimi odpadki zahteva zelo kompleksen sistem, vključno z učinkovitim sistemom zbiranja, učinkovitim sistemom za sortiranje in primernim sledenjem tokovom odpadkov, dejavnim sodelovanjem državljanov in podjetij, infrastrukturo, prilagojeno specifični sestavi odpadkov, ter dodelanim sistemom financiranja. Države, ki so razvile učinkovit sistem ravnanja s komunalnimi odpadki, na splošno dosegajo boljše rezultate pri celotnem ravnanju z odpadki, vključno z doseganjem ciljev recikliranja.
- (7) Izkušnje so pokazale, da lahko sistemi ravnanja z odpadki ne glede na to, kako so pristojnosti za ravnanje z odpadki razporejene med javne in zasebne akterje, pripomorejo k vzpostavitvi krožnega gospodarstva, in da je razporeditev pristojnosti pogosto odvisna od geografskih in strukturnih pogojev. Pravila iz te direktive dopuščajo vzpostavitev sistemov ravnanja z odpadki, v katerih so občine splošno pristojne za zbiranje komunalnih odpadkov, sistemov, v katerih te storitve opravljajo zasebni izvajalci, ali kakršnih koli drugih sistemov, v katerih so pristojnosti razdeljene med javne in zasebne akterje. Izbira enega od teh sistemov in odločitev o tem, ali jih je treba spremeniti, ostajata v pristojnosti držav članic.
- (8) Snovi rastlinskega izvora iz agroživilske industrije in živila neživalskega izvora, ki niso več namenjena za prehrano ljudi, ki so namenjena za oralno hranjenje živali, bi morala biti, če so v celoti skladna z zakonodajo Unije o krmu, izločena iz področja uporabe Direktive 2008/98/ES, da bi se tako izognili podvajanju pravil. Direktiva 2008/98/ES se zato ne bi smela uporabljati za te proizvode in snovi, če se uporabljajo za krmo, področje uporabe navedene direktive pa je treba ustrezno pojasniti. Brez poseganja v druge veljavne predpise Unije na področju prehrane živali so živalski stranski proizvodi, ki so v skladu z Uredbo (ES) št. 767/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ namenjeni uporabi kot posamična krmila, že izločeni iz področja uporabe Direktive 2008/98/ES, če so zajeti v drugi zakonodaji Unije.
- (9) Opredelitve pojmov nenevaren odpadek, komunalni odpadki, gradbeni odpadki in odpadki iz rušenja objektov, odpadna hrana, snovna predelava, zasipanje in sistem razširjene odgovornosti proizvajalca je treba vključiti v Direktivo 2008/98/ES, da se pojasni področje uporabe teh pojmov.
- (10) Za zagotovitev, da cilji priprave za ponovno uporabo in recikliranja temeljijo na zanesljivih in primerljivih podatkih, in da bi se omogočilo učinkovitejšo spremljanje napredka pri doseganju teh ciljev, bi morala biti opredelitev pojma komunalni odpadki v Direktivi 2008/98/ES skladna z opredelitvami tega pojma, ki jih v statistične namene uporablja Eurostat in Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), na podlagi katerih države članice svoje podatke sporočajo že nekaj let. Komunalni odpadki so opredeljeni kot odpadki iz gospodinjstev in odpadki iz drugih virov, kot so trgovina na drobno, uprava, izobraževanje, zdravstvene storitve, storitve nastanitve in prehrane ter druge storitve in dejavnosti, ki so po naravi in sestavi podobni odpadkom iz gospodinjstev. Zato med komunalne odpadke med drugim spadajo odpadki, ki nastanejo pri vzdrževanju parkov in vrtov, kot so odpadli listi, pokošena trava in odpadki, ki nastanejo pri obrezovanju dreves, ter odpadki, ki nastanejo pri čiščenju tržnic in cest, kot so vsebina košev za smeti in odpadki, ki nastanejo pri pometanju, razen materialov, kot so pesek, kamenje, blato ali prah. Države članice morajo zagotoviti, da odpadki velikih trgovskih in industrijskih subjektov, ki niso podobni odpadkom iz gospodinjstev, niso vključeni v področje uporabe komunalnih odpadkov. Odpadki iz proizvodnje, kmetijstva, gozdarstva, ribištva, gradbeni odpadki in odpadki iz rušenja objektov, greznic, kanalizacije in čiščenja odplak ter izrabljenih vozil so izključeni iz področja

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 767/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o dajanju krme v promet in njeni uporabi, spremembi Uredbe (ES) št. 1831/2003 Evropskega parlamenta in Sveta in razveljavitvi Direktive Sveta 79/373/EGS, Direktive Komisije 80/511/EGS, direktiv Sveta 82/471/EGS, 83/228/EGS, 93/74/EGS, 93/113/ES in 96/25/ES ter Odločbe Komisije 2004/217/ES (UL L 229, 1.9.2009, str. 1).

uporabe komunalnih odpadkov. Komunalne odpadke je treba razumeti kot vrste odpadkov iz poglavja 15 01 in poglavja 20, z izjemo številk 20 02 02, 20 03 04 in 20 03 06 s seznama odpadkov iz Sklepa Komisije 2014/955/EU ⁽¹⁾ v različici, veljavni na dan 4. julija 2018. Odpadki, ki spadajo v druga poglavja tega seznama, se ne obravnavajo kot komunalni odpadki, razen v primerih, ko so komunalni odpadki obdelani in se jim dodelijo številke, navedene v poglavju 19 tega seznama. Države članice lahko uporabijo ustrezne kategorije s tega seznama odpadkov v statistične namene. Opredelitev pojma komunalni odpadki v tej direktivi je uvedena z namenom, da se določijo področje uporabe ciljev priprave za ponovno uporabo in recikliranja in pravila za njihov izračun. Neodvisna je od tega, ali ima izvajalec ravnanja z odpadki status javnega ali zasebnega subjekta, in zato vključuje odpadke iz gospodinjstev in drugih virov, s katerimi upravljajo občine – oz. se z njimi upravlja v njihovem imenu – ali neposredno zasebni izvajalci.

- (11) Opredelitev pojma gradbeni odpadki in odpadki iz rušenja objektov se nanaša na odpadke, ki na splošno nastanejo pri gradnji in rušenju, vključuje pa tudi tiste odpadke, ki nastanejo pri manjših gradbenih in rušilnih delih, ki jih ljudje opravijo sami v zasebnih gospodinjstvih. Gradbene odpadke in odpadke iz rušenja objektov bi bilo treba razumeti kot vrste odpadkov iz poglavja 17 iz seznama odpadkov iz Sklepa 2014/955/EU v različici, veljavni na dan 4. julija 2018.
- (12) Vključiti bi bilo treba opredelitev pojma snovna predelava, da bi tako zaobjeli oblike predelave, ki niso energetska predelava, in niso ponovna predelava odpadkov v snovi, ki se uporabljajo kot gorivo ali druga sredstva za pridobivanje energije. Vključuje pripravo za ponovno uporabo, recikliranje in zasipanje ter druge oblike snovne predelave, kot je ponovna predelava odpadkov v sekundarne surovine za inženirske namene pri gradnji cest ali druge infrastrukture. Odvisno od posebnih dejanskih okoliščin takšna ponovna predelava lahko spada v opredelitev pojma recikliranje, če uporaba materialov temelji na ustreznem nadzoru kakovosti in izpolnjuje vse ustrezne standarde, norme, specifikacije in z okoljem in varstvom zdravja povezane zahteve, ki veljajo za specifično uporabo.
- (13) Vključiti bi bilo treba opredelitev pojma zasipanje, da bi pojasnili, da pomeni vsakršen postopek predelave primernih nenevarnih odpadkov za namene pridobivanja zemljišč na območjih izkopavanja ali za inženirske namene pri urejanju krajine. Odpadke, ki se uporabljajo pri zasipanju, bi bilo treba omejiti na količino, nujno potrebno za uresničitev teh namenov.
- (14) Vključiti bi bilo treba opredelitev pojma sistem razširjene odgovornosti proizvajalca, da bi pojasnili, da pomeni sklop ukrepov, ki jih sprejmejo države članice, s katerimi od proizvajalcev proizvodov zahtevajo, da nosijo finančno ali finančno in organizacijsko odgovornost za ravnanja v fazi odpadkov v življenjskem ciklu proizvoda, vključno z ločenim zbiranjem, sortiranjem in postopki obdelave. Ta obveznost lahko zajema tudi organizacijsko odgovornost in odgovornost prispevati k preprečevanju odpadkov ter k ponovni uporabljivosti proizvodov in njihovi reciklabilnosti. Proizvajalci proizvodov lahko obveznosti iz sistema razširjene odgovornosti proizvajalca izpolnjujejo posamično ali skupinsko.
- (15) Da bi prispevale k doseganju ciljev iz Direktive 2008/98/ES, bi morale države članice uporabiti ekonomske instrumente in druge ukrepe za spodbujanje uporabe hierarhije ravnanja z odpadki, kot so tisti, navedeni v Prilogi IVa, ki med drugim vključujejo dajatve za odlaganje na odlagališča in sežiganje, sisteme „plačaj, kolikor zavržeš“, sisteme razširjene odgovornosti proizvajalca, lažje doniranje hrane in spodbude za lokalne organe, ali druge ustrezne instrumente in ukrepe.
- (16) Za spodbujanje trajnostne rabe virov in industrijske simbioze bi morale države članice sprejeti ustrezne ukrepe za olajšanje tega, da se snov ali predmet, ki nastane pri proizvodnem procesu, pri čemer glavni namen tega procesa ni proizvodnja te snovi ali predmeta, prizna za stranski proizvod, če se spoštujejo harmonizirani pogoji, uvedeni na ravni Unije. Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo, da sprejeme izvedbene akte, s katerimi določi podrobna merila za uporabo statusa stranskega proizvoda, pri čemer bi morala nameniti prednost ponovljivim praksam industrijske simbioze.
- (17) Da bi izvajalcem dejavnosti na trgih sekundarnih surovin zagotovile več varnosti glede tega, ali imajo snovi ali predmeti status odpadka ali ne, ter za spodbujanje enakih konkurenčnih pogojev, je pomembno, da države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da za odpadek, ki je bil predelan, velja, da preneha biti odpadek, če izpolnjuje pogoje iz člena 6(1) Direktive 2008/98/ES, kakor je bila spremenjena s to direktivo. Taki ukrepi lahko vključujejo sprejetje zakonodaje za prenos teh pogojev, podprte s postopki za njihovo izvajanje, kot so oblikovanje meril za prenehanje statusa odpadka, ki se nanašajo na specifičen material in specifično uporabo, smernice, odločitve za vsak posamezen primer in drugi postopki za *ad hoc* uporabo harmoniziranih pogojev, uvedenih na ravni Unije. Taki ukrepi bi morali vsebovati določbe o izvrševanju, da se preveri, da je odpadek, za katerega se šteje, da ni več odpadek, ker je šel skozi postopek predelave, skladen s pravom Unije na področju odpadkov, kemikalij in proizvodov, pri čemer je treba dati prednost zlasti tokovom odpadkov, ki zaradi svoje narave in obsega predstavljajo večje tveganje za zdravje ljudi in okolje, odpadkom, ki se predelujejo v inovativnih postopkih

⁽¹⁾ Sklep Komisije 2014/955/EU z dne 18. decembra 2014 o spremembi Odločbe Komisije 2000/532/ES o seznamu odpadkov v skladu z Direktivo 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 370, 30.12.2014, str. 44).

predelave, ali odpadkom, ki so predelani za namene nadaljnje uporabe v drugih državah članicah. Ukrepi lahko vključujejo tudi določitev zahteve za izvajalce, ki predelujejo odpadke, ali za imetnike predelanih odpadnih materialov, da bi tako dokazali skladnost s pogoji iz člena 6(1) Direktive 2008/98/ES, kakor je bila spremenjena s to direktivo. Da bi preprečili nezakonite pošiljke odpadkov in povečali ozaveščenost držav članic in gospodarskih subjektov, bi morala biti preglednost nad pristopi do prenehanja statusa odpadka med državami članicami večja, zlasti kar zadeva njihove odločitve v posameznih primerih in rezultat preverjanj, ki jih izvedejo pristojni organi, pa tudi posebne pomisleke držav članic o nekaterih tokovih odpadkov. Končna odločitev, ali so pogoji iz člena 5 ali člena 6 Direktive 2008/98/ES, kakor so bili spremenjeni s to direktivo, izpolnjeni, ostaja v izključni pristojnosti države članice in temelji na vseh ustreznih informacijah, ki jih predloži imetnik materiala ali odpadkov.

- (18) Na Komisijo bi bilo treba prenesti izvedbena pooblastila, da določi podrobna merila za uporabo prenehanje statusa odpadka. V tem kontekstu bi bilo treba specifična merila za prenehanje statusa odpadka določiti vsaj za agregate, papir, pnevmatike in tekstil.
- (19) Uporaba pravil o stranskih proizvodih in prenehanju statusa odpadka ne bi smela posegati v druge določbe prava Unije, zlasti ne v člen 28 ter člen 50(4a) in (4b) Uredbe (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ o pošiljkah odpadkov, v zakonodajo o kemikalijah in zakonodajo v zvezi z dajanjem nekaterih proizvodov na trg. Prenehanje statusa odpadka je lahko doseženo le, če snovi ali predmeti izpolnjujejo ustrezne zahteve, ki veljajo za proizvode. Pravila za prenehanje statusa odpadka se lahko določijo v posebni zakonodaji za proizvode.
- (20) Države članice bi morale sprejeti ustrezne ukrepe za spodbujanje razvoja, proizvodnje, trženja in uporabe proizvodov in sestavnih delov proizvodov, ki so primerni za večkratno uporabo, ki vsebujejo reciklirane materiale, ki so tehnično trajni in se jih da zlahka popraviti, in ki so potem, ko postanejo odpadki, primerni za pripravo za ponovno uporabo in recikliranje, da bi olajšale ustrezno izvajanje hierarhije ravnanja z odpadki, in ne bi bil ogrožen prosti pretok blaga na notranjem trgu. Pri teh ukrepih bi bilo treba upoštevati vplive proizvodov v njihovem celotnem življenjskem ciklu, hierarhijo ravnanja z odpadki, in, kadar je primerno, potencial za večkratno recikliranje.
- (21) Sistemi razširjene odgovornosti proizvajalca so bistveni element učinkovitega ravnanja z odpadki. Obstajajo pa precejšnje razlike med državami članicami glede učinkovitosti in uspešnosti teh sistemov. Zato je treba določiti minimalne operativne zahteve za takšne sisteme razširjene odgovornosti proizvajalca in pojasniti, da te zahteve veljajo tudi za sisteme razširjene odgovornosti proizvajalca, vzpostavljene v skladu z drugimi zakonodajnimi akti Unije, zlasti z direktivami 2000/53/ES ⁽²⁾, 2006/66/ES ⁽³⁾ ter 2012/19/EU ⁽⁴⁾ Evropskega parlamenta in Sveta, in to poleg zahtev, ki so tam že določene, razen če je izrecno določeno drugače. Ločevati je treba med temi splošnimi minimalnimi zahtevami, ki se uporabljajo za vse sisteme, in tistimi, ki se uporabljajo samo za organizacije, ki v imenu proizvajalcev izvajajo obveznosti razširjene odgovornosti proizvajalca proizvodov. Splošne minimalne zahteve za sisteme razširjene odgovornosti proizvajalca ne veljajo za sisteme, ki ne ustrezajo opredelitvi pojma sistem razširjene odgovornosti proizvajalca, razen če države članice odločijo drugače.
- (22) Splošne minimalne zahteve bi morale zmanjšati stroške in izboljšati učinkovitost, kot tudi zagotoviti enake konkurenčne pogoje, vključno za mala in srednja podjetja ter podjetja, ki se ukvarjajo z elektronskim poslovanjem, ter preprečiti ovire za nemoteno delovanje notranjega trga. Prav tako bi morale tudi prispevati k vključevanju stroškov ob koncu življenjske dobe proizvodov v njihovo ceno ter zagotoviti spodbude za proizvajalce že pri načrtovanju njihovih proizvodov, da bi bolje upoštevali reciklabilnost, ponovno uporabljivost, popravljivost in prisotnost nevarnih snovi. Na splošno bi morale te zahteve izboljšati upravljanje in preglednost sistemov razširjene odgovornosti proizvajalca ter zmanjšati možnost za nasprotja interesov med organizacijami, ki izvajajo obveznosti

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o pošiljkah odpadkov (UL L 190, 12.7.2006, str. 1).

⁽²⁾ Direktiva 2000/53/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. septembra 2000 o izrabljenih vozilih (UL L 269, 21.10.2000, str. 34).

⁽³⁾ Direktiva 2006/66/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. septembra 2006 o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih in razveljavitvi Direktive 91/157/EGS (UL L 266, 26.9.2006, str. 1).

⁽⁴⁾ Direktiva 2012/19/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o odpadni električni in elektronski opremi (OEEO) (UL L 197, 24.7.2012, str. 38).

razširjene odgovornosti proizvajalca v imenu proizvajalcev proizvodov, in izvajalci ravnanja z odpadki, s katerimi te organizacije sklenejo pogodbe. Te zahteve bi morale veljati tako za nove kot tudi za obstoječe sisteme razširjene odgovornosti proizvajalca. Potrebno je prehodno obdobje za prilagoditev strukture in postopkov obstoječih sistemov razširjene odgovornosti proizvajalca na nove zahteve.

- (23) Javni organi imajo pomembno vlogo pri organizaciji zbiranja in obdelave komunalnih odpadkov ter s tem povezani komunikaciji z državljani. Določbe, ki se nanašajo na finančno odgovornost proizvajalcev proizvodov in ki so bile uvedene kot del splošnih minimalnih zahtev za sisteme razširjene odgovornosti proizvajalca, bi se morale uporabljati brez poseganja v pristojnosti javnih organov na področju zbiranja in obdelave komunalnih odpadkov.
- (24) V primerih, ko so javni organi pristojni za organizacijo operativnih vidikov ravnanja z odpadki iz proizvodov, za katere veljajo sistemi razširjene odgovornosti proizvajalca proizvodov, bi te storitve morali zagotoviti na stroškovno učinkovit način, finančna odgovornost proizvajalcev pa ne bi smela preseči stroškov, potrebnih za zagotavljanje teh storitev. Te stroške bi bilo treba določiti na pregleden način med zadevnimi akterji, vključno s proizvajalci proizvodov, njihovimi organizacijami in javnimi organi.
- (25) Da se v primerih, ko so proizvajalci proizvodov ali organizacije, ki v njihovem imenu izvajajo obveznosti razširjene odgovornosti proizvajalca, odgovorni za ravnanje z odpadki iz proizvodov, ki jih dajejo na trg, zagotovi ustrezno ravnanje z odpadki, bi morali proizvajalci in organizacije zagotoviti neprekinjene storitve ravnanja z odpadki skozi celo leto, tudi če so že dosegli svoje cilje. Prav tako teh storitev ne bi smeli omejiti z vidika geografske pokritosti ter proizvodov in materialov, ki jih zajemajo, na območja, kjer sta zbiranje in ravnanje z odpadki najbolj dobičkonosna.
- (26) Proizvajalci proizvodov bi morali kriti stroške, potrebne za doseganje ciljev ravnanja z odpadki in drugih ciljev, vključno s preprečevanjem odpadkov, določenih za zadevni sistem razširjene odgovornosti proizvajalca. Pod strogimi pogoji se lahko ti stroški delijo z izvirnimi povzročitelji odpadkov ali distributerji, kadar je to upravičeno zaradi potrebe po zagotavljanju ustreznega ravnanja z odpadki in ekonomske upravičenosti sistema razširjene odgovornosti proizvajalca.
- (27) Komisija bi morala sprejeti smernice o uravnavanju finančnih prispevkov proizvajalcev proizvodov za sisteme razširjene odgovornosti proizvajalca, da bi državam članicam pomagala pri izvajanju te direktive za omogočanje lažjega delovanja notranjega trga. Da bi zagotovili skladnost na notranjem trgu, bi morala Komisija imeti možnost, da z delegiranimi akti sprejme harmonizirana merila za ta namen.
- (28) Za pooblaščen zastopnike, ustanovljene za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev proizvodov glede razširjene odgovornosti proizvajalca, lahko veljajo zahteve, ki državi članici, na ozemlju katere imajo sedež, omogočajo, da jih spremlja in preverja izpolnjevanje teh obveznosti. Te zahteve pa ne bi smele presežati zahtev, ki veljajo za proizvajalce proizvodov in organizacije, ki v njihovem imenu izvajajo obveznosti razširjene odgovornosti proizvajalca, s sedežem v tej državi članici.
- (29) Preprečevanje odpadkov je najučinkovitejši način za povečanje učinkovitosti rabe virov in zmanjšanje vpliva odpadkov na okolje. Zato je pomembno, da države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za preprečevanje nastajanja odpadkov ter spremljajo in ocenjujejo napredek pri izvajanju takih ukrepov. Države članice bi morale v okviru takih ukrepov spodbujati inovativne modele proizvodnje, poslovanja in potrošnje, ki zmanjšujejo prisotnost nevarnih snovi v materialih in proizvodih, ki podaljšujejo življenjsko dobo proizvodov in spodbujajo njihovo ponovno uporabo, tudi prek vzpostavitve in podpore mrež za ponovno uporabo in popravilo, kot so mreže, ki jih upravljajo socialna podjetja, sistemov kavcij ter sistemov vračanja in ponovnega polnjenja, pa tudi s spodbujanjem obnove, prenove in, kadar je primerno, spremembe namena uporabe proizvodov ter s platformami za izmenjave. Da se zagotovi enotno merjenje splošnega napredka pri izvajanju ukrepov za preprečevanje odpadkov, bi bilo treba določiti skupne kazalnike in cilje.

- (30) Spodbujanje trajnosti v proizvodnji in potrošnji bi lahko bistveno prispevalo k preprečevanju odpadkov. Države članice bi morale sprejeti ukrepe za ustrezno ozaveščanje in spodbujanje potrošnikov, da bi dejavnije prispevale k povečanju učinkovitosti rabe virov. Države članice bi lahko v ukrepe za zmanjševanje nastajanja odpadkov vključile pobude za stalno komuniciranje in izobraževanje, da bi povečali ozaveščenost o vprašanih v zvezi s preprečevanjem odpadkov in smetenjem, vključijo pa lahko tudi uporabo sistemov kavcij, določijo količinsko opredeljene cilje in po potrebi zagotovijo ustrezne ekonomske spodbude za proizvajalce.
- (31) Države članice bi morale sprejeti ukrepe za spodbujanje preprečevanja in zmanjševanja odpadne hrane v skladu z agendo za trajnostni razvoj do leta 2030, ki jo je 25. septembra 2015 sprejela Generalna skupščina Združenih narodov (ZN), zlasti v skladu z njenim ciljem prepoloviti svetovno količino nastale odpadne hrane na prebivalca v prodaji na drobno in pri potrošnikih ter zmanjšati izgube hrane vzdolž proizvodnih in dobavnih verig, vključno z izgubami po spravilu pridelkov, do leta 2030. Ti ukrepi bi morali biti namenjeni preprečevanju in zmanjševanju količin odpadne hrane v primarni pridelavi, obdelavi in proizvodnji, prodaji na drobno in distribuciji hrane ter v restavracijah in gostinskih dejavnostih, pa tudi v gospodinjstvih. Da bi prispevale k doseganju cilja ZN glede trajnostnega razvoja in zagotovile, da so na poti do njegove uresničitve, bi si države članice morale prizadevati doseči okvirni cilj zmanjšanja odpadne hrane v Uniji za 30 % do leta 2025 in 50 % do leta 2030. Ob upoštevanju okoljskih, družbenih in gospodarskih koristi preprečevanja odpadne hrane bi morale države članice sprejeti posebne ukrepe za preprečevanje odpadne hrane, med drugim tako, da v svoje programe preprečevanja odpadkov vključijo kampanje ozaveščanja o možnih načinih za preprečevanje odpadne hrane. Države članice bi morale meriti napredek, dosežen na področju zmanjševanja odpadne hrane. Za merjenje tega napredka in olajšanje izmenjave dobrih praks po vsej Uniji tako med državami članicami kot tudi med izvajalci živilske dejavnosti bi bilo treba vzpostaviti enotno metodologijo za opravljanje takšnih meritev. Na podlagi teh metodologij bi bilo treba stopnje odpadne hrane sporočati vsako leto.
- (32) Da bi preprečile odpadno hrano, bi morale države članice zagotoviti spodbude za zbiranje neprodanih živilskih proizvodov na vseh stopnjah verige preskrbe s hrano ter za njihovo varno razdeljevanje, tudi dobrodelnim organizacijam. Za zmanjšanje količin odpadne hrane bi morali biti potrošniki tudi bolje seznanjeni s pomenom datumov „roka uporabnosti“ in „minimalnega roka trajanja“.
- (33) Smetenje, bodisi v mestih, na kopnem, v rekah in morjih ali drugje, ima neposredne in posredne škodljive vplive na okolje, dobro počutje državljanov in gospodarstvo, stroški čiščenja pa so nepotrebno gospodarsko breme za družbo. Države članice bi morale sprejeti ukrepe za preprečevanje vseh oblik puščanja odpadkov, njihovega odmetavanja ali nenadzorovanega ravnanja z njimi ali drugih oblik zavrženja odpadkov. Države članice bi morale sprejeti tudi ukrepe za čiščenje okolja zaradi odvrženih smeti, ne glede na izvor odpadkov ali njihovo količino in ne glede na to, ali so bili odpadki odvrženi namenoma ali iz malomarnosti. Ukrepi za preprečevanje in zmanjševanje smetenja iz proizvodov, ki so glavni vir smetenja v naravnem in morskem okolju, lahko med drugim vključujejo izboljšanje infrastrukture in praks za ravnanje z odpadki, ekonomske instrumente in kampanje ozaveščanja. Kadar se odločajo za ukrep, ki ima omejevalne učinke na trgovanje znotraj Unije, bi morale biti države članice sposobne dokazati, da je zadevni ukrep primeren za doseg cilja preprečevanja in zmanjševanja smetenja v naravnem in morskem okolju, da ne presega tistega, kar je potrebno za doseg tega cilja, ter da ni sredstvo samovoljne diskriminacije ali prikritega omejevanja trgovine med državami članicami.
- (34) V boju zoper smetenje bi si morali prizadevati tako pristojni organi kot proizvajalci in potrošniki. Potrošnike bi bilo treba spodbujati k spremembi vedenja, tudi z izobraževanjem in ozaveščanjem, proizvajalci pa bi morali spodbujati trajnostno uporabo svojih proizvodov in ustrezno ravnanje z njimi tudi po koncu njihove življenjske dobe.
- (35) Pereč problem je zlasti smetenje v morskem okolju, države članice pa bi morale sprejeti ukrepe, namenjene ustavitvi nastajanja morskih odpadkov v Uniji, in tako prispevati k ciljem agende za trajnostni razvoj do leta 2030, ki jo je 25. septembra 2015 sprejela generalna skupščina ZN, da bi do leta 2025 preprečili in znatno zmanjšali vse vrste onesnaževanja morja, zlasti iz dejavnosti na kopnem, morskih odpadkov in onesnaževanja s hranili. Ker morski odpadki, zlasti plastični odpadki, v veliki meri izvirajo iz dejavnosti na kopnem in so posledica neustreznega ravnanja s trdnimi odpadki in pomanjkanja ustrezne infrastrukture, smetenja s strani državljanov ter premajhne ozaveščenosti javnosti, bi bilo treba določiti posebne ukrepe v programih preprečevanja odpadkov in v

načrtih ravnanja z odpadki. Ti ukrepi bi morali prispevati k cilju doseganja dobrega okoljskega stanja v morskem okolju do leta 2020, kot je opredeljen v Direktivi 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾. V skladu z navedeno direktivo morajo države članice vzpostaviti posebne strategije in ukrepe ter jih posodobiti vsakih šest let. Poleg tega morajo redno, prvič leta 2018, poročati o napredku glede ohranjanja ali doseganja cilja dobrega okoljskega stanja. Ukrepe za spoprijemanje s smetenjem v Direktivi 2008/98/ES bi bilo treba zato uskladiti z ukrepi, ki se zahtevajo v skladu z Direktivo 2008/56/ES in Direktivo 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.

- (36) Nekatere surovine so zelo pomembne za gospodarstvo Unije, oskrba z njimi pa je povezana z visokim tveganjem. Za zagotovitev zanesljivosti oskrbe s temi surovinami ter v skladu s pobudo za surovine, ki jo je vzpostavila Komisija v svojem sporočilu z dne 4. novembra 2008, „Pobuda za surovine – zagotavljanje preskrbe z nujno potrebnimi surovinami za rast in delovna mesta v Evropi“, in cilji evropskega partnerstva za inovacije na področju surovin, bi morale države članice spodbujati ponovno uporabo proizvodov, ki so najpomembnejši vir kritičnih surovin, in tako preprečiti, da bi te surovine postale odpadki. Komisija je v tem kontekstu pripravila seznam takih surovin za Unijo v svojem sporočilu z dne 13. septembra 2017 o seznamu kritičnih surovin za EU za leto 2017 in ta seznam tudi redno pregleduje.
- (37) Za nadaljnjo podporo učinkovitemu izvajanju Pobude za surovine bi morale države članice tudi sprejeti ukrepe, s katerimi bi dosegli najboljše možno ravnanje z odpadki, ki vsebujejo znatne količine kritičnih surovin, pri tem pa upoštevati ekonomsko in tehnološko izvedljivost ter koristi za okolje in zdravje. Prav tako bi morale v svoje načrte ravnanja z odpadki vključiti ustrezne nacionalne ukrepe v zvezi z zbiranjem, sortiranjem in predelavo odpadkov, ki vsebujejo znatne količine teh surovin. Ti ukrepi bi morali biti vključeni v načrte ravnanja z odpadki, ko bodo prvič posodobljeni po začetku veljavnosti te direktive. Komisija bi morala zagotoviti informacije o zadevnih skupinah proizvodov in tokovih odpadkov na ravni Unije. Zagotavljanje teh informacij pa državam članicam ne preprečuje sprejetja ukrepov v zvezi z drugimi surovinami, ki jih štejejo za pomembne za svoja nacionalna gospodarstva.
- (38) Ko proizvodi, materiali in snovi postanejo odpadki, so lahko zaradi vsebnosti nevarnih snovi neprimerni za recikliranje ali proizvodnjo sekundarnih surovin visoke kakovosti. Zato je treba v skladu z določbami sedmega okoljskega akcijskega programa, v katerem se poziva k razvoju ciklov nestrupenih materialov, spodbujati ukrepe za zmanjšanje vsebnosti nevarnih snovi v materialih in proizvodih, tudi v recikliranih materialih, in zagotoviti, da bo v celotnem življenjskem ciklu proizvodov in materialov na voljo dovolj informacij o prisotnosti nevarnih snovi, zlasti snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost. Da bi dosegli te cilje, je treba izboljšati skladnost v pravo Unije na področju odpadkov, kemikalij in proizvodov, Evropski agenciji za kemikalije pa dati ustrezno vlogo, da bodo informacije o prisotnosti snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, na voljo skozi celotni življenjski cikel proizvodov in materialov, tudi v fazi odpadkov.
- (39) Izboljšanje uporabe virov bi lahko pomenilo znaten neto prihranek za podjetja, javne organe in potrošnike v Uniji ter zmanjšanje skupnih letnih emisij toplogrednih plinov. Iz tega razloga bi morala Komisija do konca leta 2018 predlagati vodilni kazalnik ter več podkazalnikov glede učinkovite rabe virov, da bi spremljala napredek k cilju večje učinkovitosti virov na ravni Unije.
- (40) Spodbujanje trajnostnega biogospodarstva lahko prispeva k zmanjšanju odvisnosti Unije od uvoženih surovin. Proizvodi na biološki osnovi, ki jih je mogoče reciklirati, in biorazgradljivi proizvodi, ki jih je mogoče kompostirati, bi tako lahko bili priložnost za spodbujanje nadaljnjih raziskav in inovacij ter za to, da bi surovine na osnovi fosilnih goriv nadomestili z obnovljivimi viri.
- (41) Da bi se izognili obdelavi odpadkov, pri kateri viri ostajajo na nižjih stopnjah hierarhije ravnanja z odpadki, povečali delež priprave za ponovno uporabo in delež recikliranja, omogočili visokokakovostno recikliranje ter povečali uporabo kakovostnih sekundarnih surovin, bi morale države članice zagotoviti dosledno spoštovanje obveznosti ločenega zbiranja odpadkov, kot je določeno v členih 10(2) in 11(1) Direktive 2008/98/ES, vključno z obveznostjo vzpostavitve ločenega zbiranja vsaj za papir, kovine, plastiko in steklo, ki so jo morale države

⁽¹⁾ Direktiva 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (Okvirna direktiva o morskem strategiji) (UL L 164, 25.6.2008, str. 19).

⁽²⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

članice izpolniti do leta 2015, ter uvesti ločeno zbiranje bioloških odpadkov, nevarnih odpadkov iz gospodinjstev in odpadnega tekstila. Za nevarne biološke odpadke in odpadno embalažo, ki vsebuje nevarne snovi, bi morale, kadar je primerno, veljati specifične zahteve glede zbiranja.

- (42) Ločeno zbiranje bi lahko uresničili z zbiranjem od vrat do vrat, s sistemi za prinašanje in sprejemanje ali drugimi ureditvami zbiranja. Čeprav obvezno ločeno zbiranje odpadkov zahteva, da se odpadki hranijo ločeno glede na vrsto in naravo odpadkov, bi bilo treba omogočiti, da se nekatere vrste odpadkov zbirajo skupaj, če to ne ovira visokokakovostnega recikliranja ali druge predelave odpadkov v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki. Državam članicam bi morale biti tudi dovoljene, da v drugih ustrezno utemeljenih primerih odstopajo od splošne obveznosti ločenega zbiranja odpadkov, na primer če ločeno zbiranje specifičnih tokov odpadkov na oddaljenih in redko poseljenih območjih povzroča negativne okoljske vplive, ki presegajo njegove splošne okoljske koristi, ali če povzroča nesorazmerne finančne stroške. Pri ocenjevanju primerov, ko bi lahko bili finančni stroški nesorazmerni, bi morale države članice upoštevati splošne gospodarske koristi ločenega zbiranja, vključno glede neposrednih stroškov, do katerih ni prišlo, in stroškov škodljivih vplivov na okolje in zdravje, povezanih z zbiranjem in obdelavo mešanih odpadkov, prihodkov od prodaje sekundarnih surovin in možnosti za razvoj trgov za takšne materiale, pa tudi prispevkov povzročiteljev odpadkov in proizvajalcev proizvodov, ki bi lahko še izboljšali stroškovno učinkovitost sistemov ravnanja z odpadki.
- (43) Treba bi bilo zvišati cilje priprave za ponovno uporabo in recikliranja komunalnih odpadkov, da se zagotovijo znatne okoljske, gospodarske in družbene koristi in pospeši prehod na krožno gospodarstvo.
- (44) S postopnim zviševanjem sedanjih ciljev priprave komunalnih odpadkov za ponovno uporabo in njihovega recikliranja bi bilo treba zagotoviti, da bodo odpadni materiali, ki so koristni za gospodarstvo, učinkovito pripravljene za ponovno uporabo ali reciklirani, pri čemer bo zagotovljena visoka raven varovanja zdravja ljudi in okolja, ter da bodo materiali, ki so koristni za gospodarstvo, iz odpadkov vrnjene v evropsko gospodarstvo, s čimer bi zagotovili napredek pri izvajanju Pobude za surovine in pri vzpostavitvi krožnega gospodarstva.
- (45) Med državami članicami obstajajo velike razlike glede njihove učinkovitosti pri ravnanju z odpadki, zlasti kar zadeva recikliranje komunalnih odpadkov. Da bi se upoštevale te razlike, bi bilo državam članicam, ki so glede na sporočene podatke iz skupnega vprašalnika OECD in Eurostata v letu 2013 pripravile za ponovno uporabo in reciklirale manj kot 20 % svojih komunalnih odpadkov ali na odlagališčih odložile več kot 60 % svojih komunalnih odpadkov, treba omogočiti, da se odločijo podaljšati čas za doseganje ciljev priprave za ponovno uporabo in recikliranja odpadkov, določenih za leta 2025, 2030 in 2035. Glede na povprečne letne stopnje napredka, ki so jih države članice dosegle v obdobju zadnjih 15 let, bi morale te države članice svoje zmogljivosti recikliranja povečevati precej nad preteklimi povprečji, da bi dosegle navedene cilje. Da se zagotovi stalen napredek pri doseganju ciljev in da se pravočasno odpravijo pomanjkljivosti pri izvajanju, bi morale tiste države članice, ki uporabljajo dodaten čas, izpolnjevati vmesne cilje in na podlagi podrobnih meril sprejeti načrt izvajanja.
- (46) Da se zagotovi zanesljivost podatkov, je pomembno določiti natančnejša pravila za poročanje držav članic o tem, kaj se učinkovito reciklira in pripravi za ponovno uporabo in kaj je mogoče upoštevati pri izračunu doseganja ciljev. Izračun ciljev recikliranja bi moral temeljiti na masi komunalnih odpadkov, ki vstopajo v recikliranje. Dejansko tehtanje komunalnih odpadkov, ki se štejejo kot reciklirani, bi se moralo praviloma izvajati na točki, kjer komunalni odpadki vstopajo v postopek recikliranja. Da pa se omejijo administrativna bremena, bi bilo treba državam članicam pod strogimi pogoji in z odstopanjem od splošnega pravila, omogočiti, da maso recikliranih komunalnih odpadkov ugotavljajo na podlagi meritev na izhodu iz katerega koli postopka sortiranja. Izgube materialov, do katerih pride, preden odpadki vstopijo v postopek recikliranja, na primer zaradi sortiranja ali drugih predhodnih postopkov, ne bi smele biti vključene v količine odpadkov, ki se poročajo kot reciklirani. Te izgube se lahko določijo na podlagi elektronskih registrov, tehničnih specifikacij, podrobnih pravil o izračunu stopenj povprečnih izgub za različne tokove odpadkov ali drugih enakovrednih ukrepov. Države članice bi morale te ukrepe vključiti v poročila o preverjanju kakovosti, ki se priložijo podatkom o recikliranju odpadkov, sporočenih

Komisiji. Stopnje povprečnih izgub bi bilo treba po možnosti določati na ravni posameznih naprav za sortiranje odpadkov in jih povezati z različnimi glavnimi vrstami odpadkov, različnimi viri (kot so gospodinjstva ali trgovine), različnimi sistemi zbiranja in različnimi vrstami postopkov sortiranja. Stopnje povprečnih izgub bi se morale uporabljati samo, kadar ni dovolj drugih zanesljivih podatkov, zlasti pri pošiljkah in izvozu odpadkov. Izguba mase materialov ali snovi zaradi procesov fizičnega ali kemičnega preoblikovanja, ki so neločljivo povezani s postopkom recikliranja, v katerem so odpadni materiali dejansko predelani v proizvode, materiale ali snovi, se ne bi smela odšteti od sporočene mase recikliranih odpadkov.

- (47) Z uskladitvijo opredelitev pojmov v direktivah 94/62/ES⁽¹⁾, 2000/53/ES, 2006/66/ES, 2008/98/ES in 2012/19/EU Evropskega parlamenta in Sveta, določba člena 6 Direktive 2008/98/ES o upoštevanju odpadkov, ki prenehajo biti odpadki za namene ciljev predelave in recikliranja iz navedenih direktiv, ni več potrebna. Materiali, ki s predelavo ali recikliranjem prenehajo biti odpadki, se upoštevajo pri doseganju ciljev predelave ali recikliranja, določenih v navedenih direktivah v skladu z veljavnimi metodami izračunavanja. Odpadni materiali, ki po pripravljalnem postopku pred dejansko predelavo niso več odpadki, lahko štejejo za reciklirane, če so namenjeni za nadaljnjo predelavo v proizvode, materiale ali snovi, bodisi za prvotni namen bodisi za druge namene. Materiali, ki niso več odpadki, in bodo uporabljeni kot gorivo ali druga sredstva za pridobivanje energije, ki bodo uporabljeni za zasipanje ali bodo odstranjeni, ali bodo uporabljeni v drugih postopkih, katerih namen je enak kot predelava odpadkov, razen priprave za ponovno uporabo in recikliranja, se ne bi smeli upoštevati pri izračunu doseganja ciljev recikliranja.
- (48) Kadar se izračun stopnje recikliranja uporablja za aerobno ali anaerobno obdelavo biorazgradljivih odpadkov, lahko količina odpadkov, ki vstopajo v aerobno ali anaerobno obdelavo, šteje za reciklirano, če s to obdelavo nastane izhodni produkt, ki bo uporabljen kot reciklirani proizvod, material ali snov. Izhodni produkt takšne obdelave je najpogosteje kompost ali digestat, vendar se lahko upoštevajo tudi drugi izhodni produkti, če vsebujejo primerljive količine recikliranih vsebnosti glede na količine obdelanih biorazgradljivih odpadkov. V drugih primerih se ponovna predelava biorazgradljivih odpadkov v materiale, ki bodo uporabljeni kot gorivo ali druga sredstva za pridobivanje energije, ki se odstranijo ali ki se uporabijo v drugih postopkih, katerih namen je enak kot predelava odpadkov, razen priprave za ponovno uporabo in recikliranja, v skladu z opredelitvijo pojma recikliranje ne bi smela upoštevati pri izračunu doseganju ciljev recikliranja.
- (49) Za namen izračuna, ali so bili cilji priprave za ponovno uporabo in recikliranja doseženi, bi bilo državam članicam treba omogočiti, da upoštevajo recikliranje kovin, ki se izločijo po sežigu komunalnih odpadkov. Da bi zagotovila enotno izračunavanje teh podatkov, bi morala Komisija sprejeti podrobna pravila za merila kakovosti za reciklirane kovine in v zvezi z izračunavanjem, potrjevanjem in sporočanjem podatkov.
- (50) Če se odpadki izvozijo iz Unije, da bi jih pripravili za ponovno uporabo ali reciklirali, bi morale države članice dejansko uporabiti inšpekcijska pooblastila iz člena 50(4c) Uredbe (ES) št. 1013/2006 in zahtevati ustrezna dokazila o tem, ali je pošiljka namenjena za postopke predelave, ki so skladni s členom 49 navedene uredbe, in se zato z njo ravna na za okolje varen način v napravi, ki deluje v skladu s standardi varovanja zdravja ljudi in okolja, ki so na splošno enakovredni standardom, določenim v zakonodaji Unije. Države članice lahko pri tej nalogi sodelujejo z drugimi ustreznimi akterji, kot so pristojni organi v namembni državi, neodvisni organi tretjih oseb za preverjanje ali organizacije, ki izvajajo obveznosti razširjene odgovornosti proizvajalca v imenu proizvajalcev proizvodov, vzpostavljene v skladu s sistemi razširjene odgovornosti proizvajalca, ki bi lahko opravljali fizične in druge preglede naprav v tretjih državah. Države članice bi morale v poročilu o preverjanju kakovosti, priloženem podatkom o doseganju ciljev, poročati o ukrepih za izvajanje te obveznosti, s katerimi zagotavljajo, da so odpadki, izvoženi iz Unije, obdelani pod pogoji, ki so v splošnem enakovredni tistim, določenim v ustreznem okoljskem pravu Unije.
- (51) Da se zagotovi boljše, pravočasnejše in enotnejše izvajanje te direktive ter predvidijo vsakršne pomanjkljivosti pri izvajanju, bi bilo treba vzpostaviti sistem poročil zgodnjega opozarjanja za odkrivanje pomanjkljivosti in ukrepanje pred iztekom rokov za izpolnitev ciljev.
- (52) Odpadki iz industrije, nekateri odpadki iz trgovine in rudarski odpadki se med seboj izredno razlikujejo glede na sestavo in količino ter zelo razlikujejo glede na gospodarsko strukturo države članice, strukturo industrije ali trgovskega sektorja, v okviru katerega nastajajo odpadki, in zgoščenost industrije ali trgovin na posameznem geografskem območju. Zato industrijsko naravnani pristop z uporabo referenčnih dokumentov o najboljših razpoložljivih tehnikah in podobnih instrumentov za obravnavo posebnih vidikov, povezanih z ravnanjem s posamezno vrsto odpadkov, velja za primerno rešitev za večino industrijskih in rudarskih odpadkov. Vendar bi morale za

⁽¹⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 94/62/ES z dne 20. decembra 1994 o embalaži in odpadni embalaži (UL L 365, 31.12.1994, str. 10).

odpadno embalažo iz industrijskega in komercialnega okolja še naprej veljati zahteve iz direktiv 94/62/ES in 2008/98/ES, vključno z zadevnimi izboljšavami. Da bi nadalje preučili potencial za povečanje priprave za ponovno uporabo in recikliranja za odpadke iz trgovine, nenevarne industrijske odpadke in druge ključne tokove odpadkov, bi morala Komisija preučiti določitev ciljev za te tokove odpadkov.

- (53) Zaradi zagotavljanja nadaljnega izpolnjevanja ciljev prava Unije o odpadkih je pomembno, da Komisija pregleda postopke odstranjevanja, naštete v Prilogi I Direktive 2008/98/ES. Ta pregled bi moral biti izveden v luči člena 13 navedene direktive, ob upoštevanju ustreznih informacij, kot so mednarodni razvoj dogodkov, zlasti v povezavi z Baselsko konvencijo z dne 22. marca 1989 o nadzoru prehoda nevarnih odpadkov preko meja in njihovega odstranjevanja ⁽¹⁾.
- (54) Tudi nevarne odpadke iz gospodinjstva, na primer nevarne odpadne barve, lake, topila ali čistila, bi bilo treba zbirati ločeno, da bi se izognili onesnaženju komunalnih odpadkov s frakcijami nevarnih odpadkov, ki bi lahko poslabšali kakovost recikliranja, in da se zagotovi za okolje varno ravnanje s temi nevarnimi odpadki. Glede tega že obstajajo specifične obveznosti za zbiranje odpadne električne in elektronske opreme ter za odpadne baterije in akumulatorje, ki nastajajo v gospodinjstvih.
- (55) Ločeno zbiranje odpadnih olj in preprečevanje njihovega mešanja z drugimi vrstami odpadkov ali snovi je bistvenega pomena za zagotovitev, da bodo obdelana tako, da bo dosežen najboljši splošni izid za okolje. Pri obdelavi odpadnih olj bi bilo treba dati prednost regeneraciji ali drugim postopkom recikliranja, ki dajo enake ali boljše splošne izide za okolje kot regeneracija. Za nadaljnje izboljšave pri ravnanju z odpadnimi olji bi morala Komisija razmisliti o ukrepih za izboljšano obdelavo odpadnih olj ter jih po potrebi predlagati, vključno s količinskimi cilji za njihovo regeneracijo. Med tem pregledom bi bilo treba posebno pozornost nameniti možnostim obdelave pri regeneraciji odpadnih olj ter kakovosti in končni uporabi regeneriranih in recikliranih proizvodov.
- (56) Da bi se izognili obdelavi odpadkov, pri kateri viri ostajajo na nižjih stopnjah hierarhije ravnanja z odpadki, da bi omogočili visokokakovostno recikliranje in spodbudili uporabo kakovostnih sekundarnih surovin, bi morale države članice zagotoviti, da se biološki odpadki zbirajo ločeno ter reciklirajo na način, ki zagotavlja visoko stopnjo varstva okolja, izhodni produkti pa izpolnjujejo visoke standarde kakovosti.
- (57) Ta direktiva določa dolgoročne cilje ravnanja z odpadki v Uniji ter gospodarskim subjektom in državam članicam daje jasno usmeritev za naložbe, ki so potrebne za doseganje teh ciljev. Pri pripravi njihovih nacionalnih načrtov ravnanja z odpadki in pri načrtovanju naložb v infrastrukturo za ravnanje z odpadki bi morale države članice oceniti in upoštevati potrebne naložbe in druga finančna sredstva, tudi za lokalne organe. Ta ocena bi morala biti vključena v načrt ravnanja z odpadki ali druge strateške dokumente. Pri tem bi morale države članice ustrezno uporabiti naložbe, tudi preko skladov Unije, pri tem pa v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki dajati prednost preprečevanju vključno s ponovno uporabo, pripravi za ponovno uporabo in recikliranju. Komisija bi morala pristojnim organom pomagati pri razvoju učinkovitega finančnega okvira, kadar je primerno tudi z uporabo skladov Unije, zato da bi izvajali zahteve te direktive v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki ter podprli inovacije v tehnologijah in pri ravnanju z odpadki.
- (58) Pravilno ravnanje z nevarnimi odpadki v Uniji še vedno predstavlja težavo, podatkov o njihovi obdelavi pa so deloma pomanjkljivi. Zato je treba okrepiti mehanizme vodenja evidenc in sledljivosti, tako da se v državah članicah vzpostavijo elektronski registri za nevarne odpadke. Kadar je primerno bi bilo treba elektronsko zbiranje podatkov razširiti na druge vrste odpadkov, da se poenostavi vodenje evidenc za podjetja in uprave ter izboljša spremljanje tokov odpadkov v Uniji.
- (59) Poročila o izvajanju, ki jih države članice pripravijo vsaka tri leta, se niso izkazala kot učinkovito orodje za preverjanje skladnosti ali zagotavljanje dobrega izvajanja, ustvarjajo pa nepotrebno upravno breme. Zato je ustrezno razveljaviti določbe, ki državam članicam nalagajo pripravo teh poročil. Namesto tega bi moralo spremljanje skladnosti temeljiti izključno na podlagi podatkov, ki jih države članice vsako leto sporočijo Komisiji.

⁽¹⁾ UL L 39, 16.2.1993, str. 3.

- (60) Podatki, ki jih sporočijo države članice, so za Komisijo bistveni za to, da oceni skladnost držav članic s pravom Unije o odpadkih. Kakovost, zanesljivost in primerljivost podatkov bi bilo treba izboljšati z uvedbo enotne vstopne točke za vse podatke o odpadkih, črtanjem zastarelih zahtev za poročanje, primerjalno analizo nacionalnih metodologij za poročanje in uvedbo poročil o preverjanju kakovosti podatkov. Zato bi morale države članice pri poročanju o doseganju ciljev iz zakonodajnih aktov Unije o odpadkih uporabiti najnovejša pravila, ki jih razvije Komisija, in metodologije, ki jih razvijejo ustrezni nacionalni pristojni organi, ki so odgovorni za izvajanje te direktive.
- (61) Za ustrezno tolmačenje in izvajanje zahtev iz Direktive 2008/98/ES je primerno oblikovati in občasno pregledati smernice o teh zahtevah ter poskrbeti za izmenjavo informacij in primerov najboljših praks med državami članicami o praktičnem izvajanju in izvrševanju teh zahtev. Te smernice ter izmenjava informacij in zgledov najboljših praks bi morale med drugim olajšati skupno razumevanje in praktično uporabo opredelitve pojma „odpadek“, vključno s terminom „zavreči“, upoštevati pa bi morale krožne poslovne modele, v katerih na primer snov ali predmet preide od enega imetnika k drugemu brez namere, da bi jo ali ga zavrgli.
- (62) Da bi se dopolnila ali spremenila Direktiva 2008/98/ES, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte v zvezi s členi 7(1), 9(8), 11a(10), 27(1), 27(4), 38(2) in 38(3) navedene direktive, kakor so bili spremenjeni s to direktivo. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ⁽¹⁾. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njihovi strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (63) Da se zagotovijo enotni pogoji izvajanja Direktive 2008/98/ES, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi s členi 5(2), 6(2), 8(5), 9(7), 11a(9), 33(2), 35(5) in 37(7) navedene direktive, kakor so bili spremenjeni s to direktivo. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.
- (64) Ker ciljev iz te direktive, in sicer izboljšati ravnanje z odpadki v Uniji ter tako prispevati k varstvu, ohranjanju in izboljšanju kakovosti okolja, zdravju oceanov in varnosti morske hrane z zmanjšanjem količine morskih odpadkov ter skrbnemu in preudarnemu izkoriščanju naravnih virov v vsej Uniji, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov ukrepov lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (65) Direktivo 2008/98/ES bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (66) V skladu s Skupno politično izjavo z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložitvenih dokumentih ⁽³⁾ se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih se pojasni razmerje med sestavnimi elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takih dokumentov v primeru te direktive upravičeno.
- (67) Ta direktiva je bila sprejeta ob upoštevanju zavez iz Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016 in bi jo bilo treba izvajati in uporabljati v skladu s smernicami iz navedenega sporazuma –

⁽¹⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁽³⁾ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Spremembe

Direktiva 2008/98/ES se spremeni:

(1) člen 1 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

Ta direktiva določa ukrepe za varstvo okolja in zdravja ljudi s preprečevanjem ali zmanjševanjem nastajanja odpadkov, škodljivih vplivov nastajanja odpadkov in ravnanja z njimi ter z zmanjševanjem celotnega vpliva uporabe virov in izboljšanjem učinkovitosti takšne uporabe, kar je nujno za prehod na krožno gospodarstvo in za zagotavljanje dolgoročne konkurenčnosti Unije.“;

(2) v členu 2(2) se doda naslednja točka:

„(e) snovi, ki so namenjene za uporabo kot posamična krmila, kot so opredeljena v točki (g) člena 3(2) Uredbe (ES) št. 767/2009 Evropskega parlamenta in Sveta (*) in ne sestojijo iz živalskih stranskih proizvodov ali jih ne vsebujejo.

(*) Uredba (ES) št. 767/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o dajanju krme v promet in njeni uporabi, spremembi Uredbe (ES) št. 1831/2003 Evropskega parlamenta in Sveta in razveljavitvi Direktive Sveta 79/373/EGS, Direktive Komisije 80/511/EGS, direktiv Sveta 82/471/EGS, 83/228/EGS, 93/74/EGS, 93/113/ES in 96/25/ES ter Odločbe Komisije 2004/217/ES (UL L 229, 1.9.2009, str. 1).“;

(3) člen 3 se spremeni:

(a) vstavijo se naslednje točke:

„2a. ‚nenevaren odpadek‘ pomeni odpadki, ki ni zajet v točki 2;

2b. ‚komunalni odpadki‘ pomeni:

(a) mešane odpadke in ločeno zbrane odpadke iz gospodinjstev, ki vključujejo papir in karton, steklo, kovine, plastiko, biološke odpadke, les, tekstil, embalažo, odpadno električno in elektronsko opremo, odpadne baterije in akumulatorje in kosovne odpadke, vključno z vzmetnicami in pohištvo;

(b) mešane odpadke in ločeno zbrane odpadke iz drugih virov, kadar so po naravi in sestavi podobni odpadkom iz gospodinjstev;

Komunalni odpadki ne vključujejo odpadkov iz proizvodnje, kmetijstva, gozdarstva, ribištva, greznic, kanalizacije in čiščenja odplak, vključno z blatom iz čistilnih naprav, izrabljenih vozil ali gradbenih odpadkov in odpadkov iz rušenja objektov.

Opredelitev tega pojma ne posega v razdelitev pristojnosti za ravnanje z odpadki med javne in zasebne akterje;

2c. ‚gradbeni odpadki in odpadki iz rušenja objektov‘ pomeni odpadke, ki nastanejo pri gradnji in rušenju;“;

(b) točka 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. ‚biološki odpadki‘ pomeni biorazgradljive odpadke z vrtov in iz parkov, odpadno hrano in kuhinjske odpadke iz gospodinjstev, pisarn, restavracij, trgovin na debelo, menz, gostinskih dejavnosti in trgovin na drobno ter primerljive odpadke iz obratov za predelavo hrane;“;

(c) vstavi se naslednja točka:

„4a. ‚odpadna hrana‘ pomeni vso hrano, kot je opredeljena v členu 2 Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta (*), ki je postala odpadek;

(*) Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L 31, 1.2.2002, str. 1).“;

(d) točka 9 se nadomesti z naslednjim:

„9. ‚ravnanje z odpadki‘ pomeni zbiranje, prevoz, predelavo (vključno s sortiranjem) in odstranjevanje odpadkov, vključno z nadzorom takšnih postopkov in dejavnostmi po prenehanju obratovanja naprav za odstranjevanje odpadkov, ter vključno z dejavnostmi trgovca ali posrednika.“;

(e) v točki 12 se točka (c) nadomesti z naslednjim:

„(c) vsebnost nevarnih snovi v materialih in proizvodih.“;

(f) vstavi se naslednja točka:

„15a. ‚snovna predelava‘ pomeni vsak postopek predelave razen energetske predelave in ponovne predelave v materiale, ki se bodo uporabili kot gorivo ali druga sredstva za pridobivanje energije. Med drugim vključuje pripravo za ponovno uporabo, recikliranje in zasipanje.“;

(g) vstavi se naslednja točka:

„17a. ‚zasipanje‘ pomeni vsak postopek predelave, pri katerem se primerni nenevarni odpadki uporabijo za namene pridobivanja zemljišč na območjih izkopavanja ali za inženirske namene pri urejanju krajine. Odpadki, uporabljeni za zasipanje, morajo nadomestiti neodpadne materiale, biti primerni za prej omenjene namene in omejeni na količino, ki je nujno potrebna za uresničitev teh namenov.“;

(h) doda se naslednja točka:

„21. ‚sistem razširjene odgovornosti proizvajalca‘ pomeni sklop ukrepov, ki jih sprejmejo države članice, da zagotovijo, da proizvajalci proizvodov nosijo finančno odgovornost ali finančno in organizacijsko odgovornost za ravnanje v fazi odpadkov v življenjskem ciklu proizvoda.“;

(4) v členu 4 se doda naslednji odstavek:

„3. Države članice uporabijo ekonomske instrumente in druge ukrepe za spodbujanje uporabe hierarhije ravnanja z odpadki, kot so tisti, navedeni v Prilogi IVa, ali druge ustrezne instrumente in ukrepe.“;

(5) člen 5 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se uvodni del nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se snov ali predmet, ki nastane v proizvodnem procesu, katerega glavni namen ni proizvodnja te snovi ali predmeta, ne šteje za odpadek, temveč za stranski proizvod, če so izpolnjeni naslednji pogoji.“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi za specifične snovi ali predmete določi podrobna merila za enotno uporabo pogojev iz odstavka 1.

Ta podrobna merila zagotovijo visoko raven varovanja okolja in zdravja ljudi ter olajšajo skrbno in preudarno izkoriščanje naravnih virov.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 39(2). Komisija pri sprejetju teh izvedbenih aktov od vseh meril, ki so jih sprejele države članice v skladu z odstavkom 3 tega člena, za izhodišče uporabi tista, ki so najstrožja in v največji meri varujejo okolje, in pri pripravi podrobnih meril prednost nameni ponovljivim praksam industrijske simbioze.“;

(c) doda se naslednji odstavek:

„3. Kadar merila niso določena na ravni Unije na podlagi odstavka 2, lahko države članice za specifične snovi ali predmete določijo podrobna merila za uporabo pogojev iz odstavka 1.

Države članice Komisijo uradno obvestijo o teh podrobnih merilih v skladu z Direktivo (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta (*) kadar navedena direktiva tako zahteva.

(*) Direktiva (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL L 241, 17.9.2015, str. 1).“;

(6) člen 6 se spremeni:

(a) odstavek 1 se spremeni:

(i) uvodni del in točka (a) se nadomestita z naslednjim:

„1. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da za odpadke, ki so bili reciklirani ali kako drugače predelani, velja, da prenehajo biti odpadki, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

(a) snov ali predmet je treba uporabiti za specifične namene;“;

(ii) drugi pododstavek se črta;

(b) odstavki 2, 3 in 4 se nadomestijo z naslednjim:

„2. Komisija spremlja pripravo nacionalnih meril za prenehanje statusa odpadka v državah članicah in oceni potrebo, da na tej osnovi pripravi merila za vso Unijo. V ta namen in kadar je primerno, Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi za nekatere vrste odpadkov določi podrobna merila za enotno uporabo pogojev iz odstavka 1.

Ta podrobna merila zagotovijo visoko raven varovanja okolja in zdravja ljudi ter olajšajo skrbno in preudarno izkoriščanje naravnih virov. Vključujejo:

(a) dopustne vhodne odpadne materiale za postopek recikliranja;

(b) dovoljene postopke in tehnike obdelave;

(c) merila kakovosti za materiale, ki niso več odpadki, pridobljene s postopkom recikliranja v skladu z veljavnimi standardi za proizvode, vključno z mejnimi vrednostmi za onesnaževala, kadar je potrebno;

(d) zahteve za sisteme upravljanja, da se dokaže skladnost z merili za prenehanje statusa odpadka, tudi za nadzor kakovosti in notranje spremljanje ter akreditacijo, kadar je primerno, in

(e) zahtevo za izjavo o skladnosti.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 39(2).

Komisija pri sprejetju teh izvedbenih aktov upošteva ustrezna merila, ki so jih določile države članice v skladu z odstavkom 3, in od vseh meril za izhodišče uporabi tista, ki so najstrožja in v največji meri varujejo okolje.

3. Kadar merila niso določena na ravni Unije v skladu s postopkom iz odstavka 2, lahko države članice za nekatere vrste odpadkov določijo podrobna merila za uporabo pogojev iz odstavka 1. Ta podrobna merila upoštevajo vse možne škodljive učinke snovi ali predmeta na okolje ali zdravje ljudi, in morajo zadostiti zahtevam, določenim v točkah (a) do (e) odstavka 2.

Države članice Komisijo uradno obvestijo o teh merilih v skladu z Direktivo (EU) 2015/1535, kadar navedena direktiva tako zahteva.

4. Kadar merila niso bila določena na ravni Unije ali na nacionalni ravni v skladu odstavka 2 ali 3, lahko država članica odloča za vsak primer posebej, ali pa sprejme ustrezne ukrepe, da preveri, da so nekateri odpadki prenehali biti odpadki na podlagi pogojev iz odstavka 1, kar, kadar je potrebno, odraža zahteve iz točk (a) do (e) odstavka 2 in upošteva mejne vrednosti za onesnaževala in možne škodljive učinke na okolje in zdravje ljudi. O teh odločitvah za vsak posamezni primer ni treba obveščati Komisije v skladu z Direktivo (EU) 2015/1535.

Države članice lahko informacije o odločitvah za vsak posamezni primer in o rezultatih preverjanja, ki so ga opravili pristojni organi, objavijo v elektronski obliki.“;

(c) doda se naslednji odstavek:

„5. Fizična ali pravna oseba, ki:

(a) prvič uporablja material, ki je prenehal biti odpadek in ni bil dan na trg, ali

(b) prvič da material na trg po tem, ko je ta prenehal biti odpadek,

zagotovi, da material izpolnjuje ustrezne zahteve iz veljavne zakonodaje v zvezi s kemikalijami in proizvodi. Pogoji iz odstavka 1 morajo biti izpolnjeni, preden se za material, ki je prenehal biti odpadek, začne uporabljati zakonodaja o kemikalijah in proizvodih.“;

(7) člen 7 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se prvi stavek nadomesti z naslednjim:

„1. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 38a za dopolnitev te direktive s pripravo in pregledom seznama odpadkov v skladu z odstavkoma 2 in 3 tega člena.“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Država članica lahko obravnava odpadek kot nevaren odpadek, čeprav ta kot tak ni uvrščen na seznam odpadkov, če ima eno ali več lastnosti iz Priloge III. Država članica o vseh takšnih primerih nemudoma uradno obvesti Komisijo in ji predloži vse ustrezne informacije. Seznam se glede na prejeta uradna obvestila pregleda, da se odloči o njegovi prilagoditvi.“;

(c) odstavek 5 se črta;

(8) člen 8 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se dodata naslednja pododstavka:

„Kadar takšni ukrepi vključujejo vzpostavitev sistema razširjene odgovornosti proizvajalca, se uporabljajo splošne minimalne zahteve iz člena 8a.

Države članice se lahko odločijo, da proizvajalci proizvodov, ki prostovoljno prevzamejo finančno ali finančno in organizacijsko odgovornost za ravnanja v fazi odpadkov v življenjskem ciklu proizvoda, uporabljajo nekatere ali vse splošne minimalne zahteve iz člena 8a.“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice lahko sprejmejo ustrezne ukrepe za spodbujanje zasnove proizvodov in sestavnih delov proizvodov, da bi se zmanjšal njihov vpliv na okolje in nastajanje odpadkov med proizvodnjo in poznejšo uporabo proizvodov ter da bi se zagotovilo, da se predelava in odstranjevanje proizvodov, ki postanejo odpadki, izvajata v skladu s členoma 4 in 13.

Takšni ukrepi so med drugim lahko namenjeni spodbujanju razvoja, proizvodnje in trženja proizvodov in sestavnih delov proizvodov, ki so primerni za večkratno uporabo, ki vsebujejo reciklirane materiale, ki so tehnično trajni in se jih da zlahka popraviti, in ki so potem, ko postanejo odpadki, primerni za pripravo za ponovno uporabo in recikliranje, da se olajša ustrezno izvajanje hierarhije ravnanja z odpadki. Pri teh ukrepih se upoštevajo vplivi proizvodov v njihovem celotnem življenjskem ciklu, hierarhija ravnanja z odpadki in, kadar je primerno, potencial za večkratno recikliranje.“;

(c) doda se naslednji odstavek:

„5. Komisija organizira izmenjavo informacij o praktičnem izvajanju splošnih minimalnih zahtev iz člena 8a med državami članicami in akterji, udeleženi v sistemih razširjene odgovornosti proizvajalca. To med drugim vključuje izmenjavo informacij o najboljših praksah za zagotavljanje ustreznega upravljanja in čezmejnega sodelovanja na področju sistemov razširjene odgovornosti proizvajalca ter nemotenega delovanja notranjega trga, o organizacijskih elementih in nadzoru organizacij, ki izvajajo obveznosti razširjene odgovornosti proizvajalca v imenu proizvajalcev proizvodov, o uravnavanju finančnih prispevkov, o izbiri izvajalcev dejavnosti ravnanja z odpadki in o preprečevanju smetenja. Komisija rezultate izmenjave informacij objavi, lahko pa oblikuje tudi smernice o teh in drugih pomembnih vidikih.

Komisija po posvetovanju z državami članicami objavi smernice o čezmejnem sodelovanju na področju sistemov razširjene odgovornosti proizvajalca in o uravnavanju finančnih prispevkov iz točke (b) člena 8a(4).

Kadar je potrebno za preprečevanje izkrivljanja razmer na notranjem trgu, lahko Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi merila za enotno uporabo točke (b) člena 8a(4), pri čemer pa se izogne natančni navedbi stopnje prispevkov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 39(2).“;

(9) vstavi se naslednji člen:

„Člen 8a

Splošne minimalne zahteve za sisteme razširjene odgovornosti proizvajalca

1. Kadar so v skladu s členom 8(1), pa tudi na podlagi drugih zakonodajnih aktov Unije, vzpostavljeni sistemi razširjene odgovornosti proizvajalca, države članice:

- (a) jasno opredelijo vloge in odgovornosti vseh zadevnih udeleženi akterjev, vključno s proizvajalci proizvodov, ki dajejo proizvode na trg v državi članici, organizacijami, ki izvajajo obveznosti razširjene odgovornosti proizvajalca v njihovem imenu, zasebnih in javnih izvajalcev ravnanja z odpadki, lokalnih oblasti in, kadar je primerno, izvajalcev ponovne uporabe in izvajalcev priprave za ponovno uporabo ter socialnih podjetij;
- (b) v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki določijo cilje ravnanja z odpadki, da bi se dosegli vsaj količinski cilji, pomembni za sistem razširjene odgovornosti proizvajalca, kot so določeni v tej direktivi, Direktivi 94/62/ES, Direktivi 2000/53/ES, Direktivi 2006/66/ES in Direktivi 2012/19/EU Evropskega parlamenta in Sveta (*), ter določijo druge kvantitativne in/ali kvalitativne cilje, ki se štejejo za pomembne za sistem razširjene odgovornosti proizvajalca;
- (c) zagotovijo, da je vzpostavljen sistem poročanja za zbiranje podatkov o proizvodih, ki jih proizvajalci proizvodov, za katere velja razširjena odgovornost proizvajalca, dajejo na trg države članice, in podatkov o zbiranju in predelavi odpadkov iz teh proizvodov, pri čemer, kadar je primerno, navedejo tokove odpadnih materialov in druge podatke, ki so pomembni za namene točke (b);
- (d) zagotovijo enako obravnavo proizvajalcev proizvodov ne glede na izvor ali velikost proizvodov, brez nalaganja nesorazmernega upravnega bremena proizvajalcem, vključno z malimi in srednjimi podjetji, z majhnimi količinami proizvodov.

2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da so imetniki odpadkov, na katere se nanašajo sistemi razširjene odgovornosti proizvajalca, ki so vzpostavljeni v skladu s členom 8(1), obveščeni o ukrepih za preprečevanje odpadkov, centrih za ponovno uporabo in pripravo za ponovno uporabo, sistemih za vračanje in zbiranje in preprečevanju smetenja. Države članice tudi sprejmejo ukrepe, s katerimi imetnike odpadkov spodbujajo, da prevzamejo odgovornost za to, da svoje odpadke prinašajo v vzpostavljene sisteme ločenega zbiranja odpadkov, zlasti, kadar je primerno, na podlagi ekonomskih spodbud ali predpisov.

3. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da vsak proizvajalec proizvodov ali organizacija, ki izvaja obveznosti razširjene odgovornosti proizvajalca v imenu proizvajalcev proizvodov:

- (a) ima jasno določeno območje delovanja z vidika geografske pokritosti ter proizvodov in materialov, ki jih zajema, ter se pri tem ne omejuje le na tista območja, na katerih je zbiranje odpadkov in ravnanje z njimi najbolj dobičkonosno;
- (b) zagotavlja ustrezno razpoložljivost sistemov za zbiranje odpadkov na območjih iz točke (a);

- (c) ima na voljo potrebna finančna sredstva ali finančna in organizacijska sredstva za izpolnitev svojih obveznosti razširjene odgovornosti proizvajalca;
- (d) ima vzpostavljene ustrezne mehanizme samonadzora, ki jih po potrebi dopolnjujejo redni neodvisni pregledi za presojo:
 - (i) njegovega finančnega poslovanja, vključno z izpolnjevanjem zahtev iz točk (a) in (b) odstavka 4;
 - (ii) kakovosti podatkov, zbranih in sporočenih v skladu s točko (c) odstavka 1 tega člena ter zahtevami iz Uredbe (ES) št. 1013/2006;
- (e) javno objavi informacije o izpolnjevanju ciljev ravnanja z odpadki iz točke (b) odstavka 1 in, v primeru skupinskega izpolnjevanja obveznosti razširjene odgovornosti proizvajalca, tudi informacije o:
 - (i) svojih lastnikih in članih;
 - (ii) finančnih prispevkih proizvajalcev proizvodov na prodano enoto ali tono proizvoda, danega na trg, in
 - (iii) postopku izbora izvajalcev ravnanja z odpadki.

4. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da finančni prispevki posameznega proizvajalca proizvoda za uskladitev z njegovimi obveznostmi razširjene odgovornosti proizvajalca:

- (a) pokrijejo naslednje stroške za proizvode, ki jih proizvajalec da na trg v zadevni državi članici:
 - stroške ločenega zbiranja odpadkov in poznejšega prevoza in obdelave, vključno z obdelavo, ki je potrebna za izpolnjevanje ciljev Unije glede ravnanja z odpadki, in stroške, potrebne za izpolnjevanje drugih ciljev iz točke (b) odstavka 1, ob upoštevanju prihodkov iz ponovne uporabe, prodaje sekundarnih surovin iz njegovih proizvodov in iz nevrnjenih kavcij,
 - stroške zagotavljanja ustreznih informacij imetnikom odpadkov v skladu z odstavkom 2,
 - stroške zbiranja in sporočanja podatkov v skladu s točko (c) odstavka 1;

Ta točka se ne uporablja za sisteme razširjene odgovornosti proizvajalca, določene v skladu z direktivami 2000/53/ES, 2006/66/ES ali 2012/19/EU;

- (b) se v primeru skupinskega izpolnjevanja obveznosti razširjene odgovornosti proizvajalca uravnavajo, če je mogoče, za posamezne proizvode ali skupine podobnih proizvodov, pri čemer se upoštevajo zlasti njihova trajnost, popravljivost, ponovna uporabljivost in reciklabilnost ter vsebnost nevarnih snovi, in sicer na podlagi pristopa življenjskega cikla in v skladu z zahtevami, ki jih nalaga ustrezno pravo Unije, ter, kadar so na voljo, na podlagi harmoniziranih meril, da se zagotovi nemoteno delovanje notranjega trga, in
- (c) ne presegajo stroškov, ki so potrebni za zagotavljanje storitev ravnanja z odpadki na stroškovno učinkovit način. Ti stroški se določijo na pregleden način med zadevnimi akterji.

Kadar je upravičeno zaradi zagotavljanja ustreznega ravnanja z odpadki in ekonomske vzdržnosti sistema razširjene odgovornosti proizvajalca, lahko države članice odstopijo od delitve finančne odgovornosti, kot je določeno v točki (a), če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (i) v primeru sistemov razširjene odgovornosti proizvajalca, vzpostavljenih za doseganje ciljev ravnanja z odpadki, določenimi v skladu z zakonodajnimi akti Unije, proizvajalci proizvodov krijejo vsaj 80 % potrebnih stroškov;
- (ii) v primeru sistemov razširjene odgovornosti proizvajalca, vzpostavljenih na dan 4. julija 2018 ali po njem, za doseganje ciljev ravnanja z odpadki, določenih izključno v zakonodaji države članice, proizvajalci proizvodov krijejo vsaj 80 % potrebnih stroškov;
- (iii) v primeru sistemov razširjene odgovornosti proizvajalca, vzpostavljenih pred 4. julijem 2018, za doseganje ciljev ravnanja z odpadki, določenih izključno v zakonodaji države članice, proizvajalci proizvodov krijejo vsaj 50 % potrebnih stroškov,

in pod pogojem, da preostale stroške nosijo izvorni povzročitelji odpadkov ali distributerji.

To odstopanje se ne sme uporabljati za znižanje stroškov proizvajalcev proizvodov v okviru sistemov razširjene odgovornosti proizvajalca, vzpostavljenih pred 4. julijem 2018.

5. Države članice vzpostavijo ustrezen okvir za spremljanje in izvrševanje z namenom zagotoviti, da proizvajalci proizvodov in organizacije, ki izvajajo obveznosti razširjene odgovornosti proizvajalca v njihovem imenu, izvajajo svoje obveznosti razširjene odgovornosti proizvajalca, tudi v primeru prodaje na daljavo, da se finančna sredstva pravilno uporabljajo in da vsi akterji, vključeni v izvajanje sistemov razširjene odgovornosti proizvajalca, sporočajo zanesljive podatke.

Kadar na ozemlju države članice obveznosti razširjene odgovornosti proizvajalca v imenu proizvajalcev proizvodov izvaja več organizacij, zadevna država članica imenuje vsaj en organ, ki je neodvisen od zasebnih interesov, ali poveri javnemu organu nadzor izvajanja obveznosti razširjene odgovornosti proizvajalca.

Vsaka država članica proizvajalcem proizvodov, ki imajo sedež v drugi državi članici in dajejo proizvode na trg na njenem ozemlju, omogoči, da imenujejo pravno ali fizično osebo s sedežem na njenem ozemlju, za pooblaščenega zastopnika za namene izpolnjevanja obveznosti proizvajalca v zvezi s sistemi razširjene odgovornosti proizvajalca na njenem ozemlju.

Za namene spremljanja in preverjanja skladnosti obveznosti proizvajalca proizvodov v povezavi s sistemi razširjene odgovornosti proizvajalca lahko države članice določijo zahteve, kot so zahteve glede registracije, informacij in poročanja, ki jih mora izpolnjevati pravna ali fizična oseba, ki jo bodo imenovala za pooblaščenega predstavnika na njihovem ozemlju.

6. Države članice zagotovijo redni dialog med zadevnimi deležniki, vključenimi v sisteme izvajanja razširjene odgovornosti proizvajalca, vključno s proizvajalci in distributerji, zasebnimi ali javnimi izvajalci dejavnosti ravnanja z odpadki, lokalnimi oblastmi, organizacijami civilne družbe in, kadar je ustrezno, akterji socialnega gospodarstva, mrežami za ponovno uporabo in popravila ter izvajalci dejavnosti priprave za ponovno uporabo.

7. Države članice sprejmejo ukrepe za zagotovitev, da so sistemi razširjene odgovornosti proizvajalca, vzpostavljeni pred 4. julijem 2018, skladni s tem členom do 5. januarja 2023.

8. Zagotavljanje informacij javnosti v skladu s tem členom ne posega v varovanje zaupnosti poslovno občutljivih informacij v skladu z ustreznim pravom Unije in nacionalnim pravom.

(*) Direktiva 2012/19/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o odpadni električni in elektronski opremi (OEEO) (UL L 197, 24.7.2012, str. 38).“;

(10) člen 9 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 9

Preprečevanje odpadkov

1. Države članice sprejmejo ukrepe za preprečevanje nastajanja odpadkov. Ti ukrepi najmanj:

- (a) spodbujajo in podpirajo trajnostne modele proizvodnje in potrošnje;
- (b) spodbujajo oblikovanje, proizvodnjo in uporabo proizvodov, ki so gospodarni z viri in trajni (vključno v smislu življenjske dobe in brez načrtovanega zastaranja), so popravljivi, ponovno uporabljivi in jih je mogoče nadgraditi;
- (c) se osredotočajo na proizvode, ki vsebujejo kritične surovine, da se prepreči, da bi ti materiali postali odpadek;
- (d) spodbujajo ponovno uporabo proizvodov in vzpostavitev sistemov za spodbujanje dejavnosti popravil in ponovne uporabe, zlasti v zvezi z električno in elektronsko opremo, tekstilom in pohištvo, pa tudi embalažo ter gradbenimi materiali in proizvodi;

- (e) spodbujajo – po potrebi in brez poseganja v pravice intelektualne lastnine – razpoložljivost rezervnih delov, navodil za uporabo, tehničnih informacij ali drugih instrumentov, opreme ali programske opreme, ki omogočajo popravilo in ponovno uporabo proizvodov, ne da bi to ogrozilo njihovo kakovost in varnost;
- (f) zmanjšujejo nastajanje odpadkov v procesih, povezanih z industrijsko proizvodnjo, pridobivanjem mineralov, proizvodnjo, gradnjo in rušenjem objektov, ob upoštevanju najboljših razpoložljivih tehnik;
- (g) zmanjšujejo nastajanje odpadne hrane pri primarni pridelavi, predelavi in proizvodnji, prodaji na drobno in distribuciji hrane ter v restavracijah in gostinskih dejavnostih, pa tudi v gospodinjstvih, ter tako prispevajo k uresničevanju cilja trajnostnega razvoja Organizacije združenih narodov o globalnem 50-odstotnem zmanjšanju odpadne hrane na prebivalca v prodaji na drobno in pri potrošnikih ter zmanjšanju izgube hrane vzdolž proizvodnih in dobavnih verig do leta 2030;
- (h) spodbujajo donacije hrane in drugih načinov prerazporejanja živil, namenjenih za prehrano ljudi, pri čemer se daje prednost rabi za prehrano ljudi pred rabo za živalsko krmo in ponovno predelavo v neživilske proizvode;
- (i) spodbujajo zmanjševanje vsebnosti nevarnih snovi v materialih in proizvodih, brez poseganja v harmonizirane pravne zahteve v zvezi s temi materiali in proizvodi, določene na ravni Unije, ter zagotovijo, da vsak dobavitelj izdelka, kot je opredeljen v točki 33 člena 3 Uredbe (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta (*) zagotavlja informacije v skladu s členom 33(1) navedene uredbe Evropski agenciji za kemikalije, in sicer od 5. januarja 2021;
- (j) zmanjšujejo nastajanje odpadkov, zlasti odpadkov, ki niso primerni za pripravo za ponovno uporabo ali recikliranje;
- (k) opredelijo proizvode, ki so glavni viri smetenja zlasti v naravnem in morskem okolju, in sprejmejo ustrezne ukrepe za preprečevanje in zmanjšanje odpadkov iz takih proizvodov; kadar se države članice odločijo, da bodo te obveznosti izvajale s tržnimi omejitvami, zagotovijo, da so te omejitve sorazmerne in nediskriminatorne;
- (l) si prizadevajo za ustavitev nastajanja morskih odpadkov kot prispevek k cilju Združenih narodov za trajnostni razvoj o preprečevanju in znatnem zmanjšanju vseh vrst onesnaževanja morja; ter
- (m) razvijajo in podpirajo kampanje obveščanja za ozaveščanje o preprečevanju odpadkov in smetenja.

2. Evropska agencija za kemikalije vzpostavi in vzdržuje zbirko podatkov, ki ji jih je treba predložiti v skladu s točko (i) odstavkom 1 do 5. januarja 2020. Evropska agencija za kemikalije izvajalcem obdelave odpadkov zagotovi dostop do te zbirke podatkov. Dostop do te zbirke podatkov na zahtevo zagotovi tudi potrošnikom.

3. Države članice spremljajo in ocenjujejo izvajanje ukrepov za preprečevanje odpadkov. V ta namen uporabljajo ustrezne kvalitativne in kvantitativne kazalnike in cilje, zlasti glede količine nastalih odpadkov.

4. Države članice spremljajo in ocenjujejo izvajanje svojih ukrepov glede ponovne uporabe tako, da merijo ponovno uporabo na podlagi skupne metodologije, določene v izvedbenem aktu iz odstavka 7, in sicer od prvega polnega koledarskega leta po sprejetju tega izvedbenega akta.

5. Države članice spremljajo in ocenjujejo izvajanje svojih ukrepov za preprečevanje odpadne hrane tako, da merijo stopnje odpadne hrane na podlagi metodologije, določene z delegiranim aktom iz odstavka 8, in sicer od prvega polnega koledarskega leta po sprejetju tega delegiranega akta.

6. Komisija do 31. decembra 2023 preuči podatke o odpadni hrani, ki jih predložijo države članice v skladu s členom 37(3), da bi preučila izvedljivost določitve cilja zmanjšanja količin odpadne hrane na ravni Unije do leta 2030 na podlagi podatkov, ki jih sporočijo države članice v skladu s skupno metodologijo, določeno v skladu z odstavkom 4a tega člena. V ta namen Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, po potrebi skupaj z zakonodajnim predlogom.

7. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi kazalnike za merjenje splošnega napredka pri izvajanju ukrepov za preprečevanje odpadkov, in do 31. marca 2019 sprejme izvedbeni akt, s katerim določi skupno metodologijo za poročanje o ponovni uporabi proizvodov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 39(2).

8. Komisija do 31. marca 2019 in na podlagi rezultatov dela platforme EU o izgubi hrane in o odpadni hrani sprejme delegirani akt v skladu s členom 38a za dopolnitev te direktive z določitvijo skupne metodologije in minimalnih zahtev glede kakovosti, da se zagotovi enotno merjenje stopenj odpadne hrane.

9. Komisija do 31. decembra 2024 pregleda podatke o ponovni uporabi, ki jih predložijo države članice v skladu s členom 37(3), da bi preučila izvedljivost ukrepov za spodbujanje ponovne uporabe proizvodov, vključno z določitvijo kvantitativnih ciljev. Komisija tudi preuči, ali je mogoče določiti druge ukrepe za preprečevanje odpadkov, vključno s cilji za zmanjšanje količine odpadkov. V ta namen Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, po potrebi skupaj z zakonodajnim predlogom.

(*) Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH), o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije ter spremembi Direktive 1999/45/ES ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, 30.12.2006, str. 1).“;

(11) člen 10 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 10

Predelava

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se odpadki pripravijo za ponovno uporabo, reciklirajo ali predelajo po drugih postopkih v skladu s členoma 4 in 13.

2. Kadar je potrebno zaradi skladnosti z odstavkom 1 in zaradi olajšanja ali izboljšanja priprave za ponovno uporabo, recikliranja in drugih postopkov predelave, se odpadki zbirajo ločeno in se ne mešajo z drugimi odpadki ali drugimi materiali z drugačnimi lastnostmi.

3. Države članice lahko dovolijo odstopanja od odstavka 2, če je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:

(a) zbiranje nekaterih vrst odpadkov skupaj ne vpliva na njihove možnosti, da se pripravijo za ponovno uporabo, reciklirajo ali predelajo po drugih postopkih v skladu s členom 4, kakovost izhodnih produktov iz teh postopkov pa je primerljiva s tisto, doseženo z ločenim zbiranjem;

(b) ločeno zbiranje ne zagotavlja najboljšega izida za okolje, če se upošteva skupen vpliv upravljanja zadevnih tokov odpadkov na okolje;

(c) ločeno zbiranje ni tehnično izvedljivo ob upoštevanju dobrih praks pri zbiranju odpadkov;

(d) ločeno zbiranje bi povzročilo nesorazmerne ekonomske stroške, če upoštevamo stroške škodljivih učinkov na okolje in zdravje, ki jih prinašata zbiranje in obdelava mešanih odpadkov, možnosti za izboljšave učinkovitosti na področju zbiranja in obdelave odpadkov, prihodke od prodaje sekundarnih surovin pa tudi uporabo načela „povzročitelj plača“ in razširjeno odgovornost proizvajalca.

Države članice redno pregledujejo odstopanja po tem odstavku in pri tem upoštevajo dobre prakse pri ločenem zbiranju odpadkov in druge razvojne dosežke na področju ravnanja z odpadki.

4. Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se odpadki, ki so bili zbrani ločeno za pripravo za ponovno uporabo in recikliranje v skladu s členom 11(1) in členom 22, ne sežgejo, razen odpadkov, ki nastajajo pri poznejših postopkih obdelave ločeno zbranih odpadkov, katerih sežiganje zagotavlja najboljši izid za okolje v skladu s členom 4.

5. Kadar je potrebno zaradi skladnosti z odstavkom 1 tega člena in zaradi olajšanja ali izboljšanja predelave, države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da se pred ali med predelavo odstranijo nevarne snovi, zmesi in sestavni deli iz nevarnih odpadkov z namenom njihove obdelave v skladu s členoma 4 in 13.

6. Države članice do 31. decembra 2021 Komisiji predložijo poročilo o izvajanju tega člena v zvezi s komunalnimi odpadki in biološkimi odpadki, tudi o materialih, ki se zbirajo ločeno, in ozemeljski pokritosti ločenega zbiranja ter vseh odstopanj iz odstavka 3.“;

(12) člen 11 se spremeni:

(a) naslov se nadomesti z naslednjim:

„Priprava za ponovno uporabo in recikliranje“;

(b) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice sprejmejo ukrepe za spodbujanje dejavnosti priprave za ponovno uporabo, zlasti s spodbujanjem vzpostavitve in podporo mrežam za pripravo na ponovno uporabo in popravila, kadar je to skladno s pravilnim ravnanjem z odpadki, dostopa takšnih omrežij do odpadkov, ki se nahajajo v sistemih ali obratih za zbiranje in ki jih je mogoče pripraviti za ponovno uporabo, vendar jih ti sistemi ali obrati ne nameravajo usmeriti v pripravo za ponovno uporabo, ali s spodbujanjem uporabe ekonomskih instrumentov, meril za naročila, kvantitativnih ciljev ali drugih ukrepov.

Države članice sprejmejo ukrepe za spodbujanje visokokakovostnega recikliranja in v ta namen v skladu s členom 10(2) in (3) vzpostavijo sisteme ločenega zbiranja odpadkov.

V skladu s členom 10(2) in (3) države članice vzpostavijo ločeno zbiranje vsaj za papir, kovine, plastiko in steklo ter do 1. januarja 2025 za tekstil.

Države članice sprejmejo ukrepe za spodbujanje selektivnega rušenja, da bi omogočili odstranjevanje in varno ravnanje z nevarnimi snovmi ter olajšali ponovno uporabo in visokokakovostno recikliranje, in sicer s selektivnim odstranjevanjem materialov pri rušenju, ter da bi zagotovili vzpostavitev sistemov sortiranja gradbenih odpadkov in odpadkov iz rušenja objektov, vsaj za les, mineralne frakcije (beton, opeka, ploščice in keramika, kamni), kovine, steklo, plastiko in mavec.“;

(c) odstavek 2 se spremeni:

(i) uvodni del se nadomesti z naslednjim:

„2. Da bi izpolnili cilje te direktive in naredili korak k evropskemu krožnemu gospodarstvu z visoko stopnjo učinkovitosti virov, države članice sprejmejo potrebne ukrepe, namenjene doseganju naslednjih ciljev.“;

(ii) dodajo se naslednje točke:

„(c) do leta 2025 se priprava za ponovno uporabo in recikliranje komunalnih odpadkov povečata na najmanj 55 % mase;

(d) do leta 2030 se priprava za ponovno uporabo in recikliranje komunalnih odpadkov povečata na najmanj 60 % mase;

(e) do leta 2035 se priprava za ponovno uporabo in recikliranje komunalnih odpadkov povečata na najmanj 65 % mase.“;

(d) odstavki 3, 4 in 5 se nadomestijo z naslednjim:

„3. Država članica lahko podaljša roke za doseganje ciljev iz točk (c), (d) in (e) odstavka 2 za do pet let, če:

(a) je ta država članica pripravila za ponovno uporabo in reciklirala manj kot 20 % ali odložila na odlagališče več kot 60 % svojih komunalnih odpadkov, nastalih v letu 2013 glede na sporočene podatke iz skupnega vprašalnika OECD in Eurostata, in

(b) ta država članica najpozneje 24 mesecev pred iztekom zadevnih rokov iz odstavka 2(c), (d) in (e) obvesti Komisijo o svoji nameri, da bo podaljšala zadevni rok, ter ji posreduje načrt izvajanja v skladu s Prilogo IVb.

4. Komisija lahko v treh mesecih od prejema načrta izvajanja, predloženega v skladu s točko (b) odstavka 3, od države članice zahteva, da ta načrt pregleda, če meni, da ta načrt ni skladen z zahtevami iz Priloge IVb. Zadevna država članica spremenjeni načrt predloži v treh mesecih od prejema zahtevka Komisije.

5. V primeru odložitve izpolnjevanja ciljev v skladu z odstavkom 3 zadevna država članica sprejme potrebne ukrepe za povečanje priprave komunalnih odpadkov za ponovno uporabo in njihovega recikliranja:

(a) na najmanj 50 % do leta 2025 v primeru podaljšanja roka za doseganje cilja iz točke (c) odstavka 2;

(b) na najmanj 55 % do leta 2030 v primeru podaljšanja roka za doseganje cilja iz točke (d) odstavka 2;

(c) na najmanj 60 % do leta 2035 v primeru podaljšanja roka za doseganje cilja iz točke (e) odstavka 2.;

(e) dodata se naslednja odstavka:

„6. Komisija do 31. decembra 2024 preuči določitev ciljev priprave za ponovno uporabo in recikliranja gradbenih odpadkov in odpadkov iz rušenja objektov ter njihovih frakcij po posameznih materialih, tekstilnih odpadkov, odpadkov iz komercialnih dejavnosti, nenevarnih industrijskih odpadkov in drugih tokov odpadkov, ter ciljev priprave za ponovno uporabo komunalnih odpadkov in ciljev recikliranja bioloških komunalnih odpadkov. V ta namen Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, po potrebi skupaj z zakonodajnim predlogom.

7. Komisija do 31. decembra 2028 pregleda cilj iz točke (e) odstavka 2. V ta namen Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, po potrebi skupaj z zakonodajnim predlogom.

Komisija oceni tehnologijo za sopedelavo, ki omogoča vključitev mineralov v proces sosežiganja komunalnih odpadkov. V primerih, ko je mogoče najti zanesljivo metodologijo, Komisija v okviru pregleda preuči, ali je mogoče takšne minerale šteti k ciljem recikliranja.“;

(13) vstavita se naslednja člena:

„Člen 11a

Pravila za izračun doseganja ciljev

„1. Za namene izračuna, ali so doseženi cilji iz točk (c), (d) in (e) člena 11(2)ter iz člena 11(3):

- (a) države članice izračunajo maso komunalnih odpadkov, nastalih in pripravljenih za ponovno uporabo ali recikliranih v izbranem koledarskem letu;
- (b) se masa komunalnih odpadkov, pripravljenih za ponovno uporabo, izračuna kot masa proizvodov ali sestavnih delov proizvodov, ki so postali komunalni odpadki in v zvezi s katerimi so bili opravljeni vsi potrebni postopki preverjanja, čiščenja ali popravil, s čimer se omogoči njihova ponovna uporaba brez nadaljnega sortiranja ali predobdelave;
- (c) se masa recikliranih komunalnih odpadkov izračuna kot masa odpadkov, v zvezi s katerimi so bili opravljeni vsi potrebni postopki preverjanja, sortiranja in drugi predhodni postopki, s katerimi se odstranijo odpadni materiali, ki niso cilj poznejše predelave, in se zagotovi visoka kakovost recikliranja, ki vstopajo v postopek recikliranja, v katerem se odpadni materiali dejansko ponovno predelajo v proizvode, materiale ali snovi.

2. Za namene točke (c) odstavka 1 se komunalni odpadki stehtajo, ko vstopijo v postopek recikliranja.

Z odstopanjem od prvega pododstavka se lahko komunalni odpadki stehtajo na izhodu iz katerega koli postopka sortiranja, pod pogojem, da:

- (a) se takšni izhodni odpadki nato reciklirajo;
- (b) se masa materialov ali snovi, ki se odstranijo v nadaljnjih postopkih pred postopkom recikliranja in se nato ne reciklirajo, ne vključi v maso odpadkov, ki se poročajo kot reciklirani.

3. Države članice vzpostavijo učinkovit sistem nadzora kakovosti in sledljivosti komunalnih odpadkov, da zagotovijo, da so izpolnjeni pogoji iz točke (c) odstavka 1 tega člena in iz odstavka 2 tega člena. Da se zagotovi zanesljivost in točnost zbranih podatkov o recikliranih odpadkih, lahko sistem sestoji iz elektronskih registrov, vzpostavljenih na podlagi člena 35(4), tehničnih specifikacij za zahteve glede kakovosti sortiranih odpadkov ali stopenj povprečnih izgub za sortirane odpadke za različne vrste odpadkov oziroma prakse ravnanja z odpadki. Stopnje povprečnih izgub se lahko uporabljajo samo v primerih, kadar zanesljivih podatkov ni mogoče pridobiti drugače, in se izračunajo na podlagi pravil izračunavanja, določenih v delegiranih aktih, sprejetih v skladu z odstavkom 10 tega člena.

4. Za namene izračuna, ali so bili doseženi cilji iz točk (c), (d) in (e) člena 11(2) ter iz člena 11(3), se lahko količina biorazgradljivih komunalnih odpadkov, ki vstopajo v aerobno ali anaerobno obdelavo, šteje za reciklirano, kadar s to obdelavo nastanejo kompost, digestat ali drug izhodni produkt s podobno količino reciklirane vsebnosti glede na vhodni odpadni material, ki naj bi se uporabljal kot recikliran proizvod, material ali snov. Kadar se izhodni produkt uporabi v ali na tleh, ga lahko države članice štejejo kot recikliranega samo, če ta raba koristi kmetijstvu ali pomeni ekološko izboljšanje.

Od 1. januarja 2027 lahko države članice komunalne biološke odpadke, ki vstopajo v aerobno ali anaerobno obdelavo, štejejo kot reciklirane samo, če so v skladu s členom 22 zbrani ločeno ali ločeni na kraju nastanka.

5. Za namene izračuna, ali so bili cilji iz točk (c), (d) in (e) člena 11(2) ter iz člena 11(3) doseženi, se količina odpadnih materialov, ki po pripravljalnem postopku pred predelavo prenehajo biti odpadki, lahko šteje za reciklirano pod pogojem, da so takšni materiali namenjeni nadaljnji ponovni predelavi v proizvode, materiale ali snovi, ki se bodo uporabljali za prvotni ali druge namene. Vendar se materiali, ki niso več odpadki in bodo uporabljeni kot gorivo ali druga sredstva za pridobivanje energije, ali bodo sežgani, uporabljeni za zasipanje ali odloženi na odlagališčih, ne upoštevajo pri izračunu doseganja ciljev recikliranja.

6. Za namene izračuna, ali so bili cilji iz točk (c), (d) in (e) člena 11(2) in iz člena 11(3) doseženi, lahko države članice upoštevajo tudi recikliranje kovin, izločenih po sežigu komunalnih odpadkov, pod pogojem, da reciklirane kovine izpolnjujejo določena merila kakovosti, določena v izvedbenem aktu, sprejetem na podlagi odstavka 9 tega člena.

7. Odpadke, poslani v drugo državo članico za namene priprave za ponovno uporabo, recikliranja ali zasipanja v tej drugi državi članici, lahko pri izračunu doseganja ciljev iz člena 11(2) in (3) upošteva samo tista država članica, v kateri so bili ti odpadki zbrani.

8. Odpadke, izvožene iz Unije za pripravo na ponovno uporabo ali recikliranje, pri izračunu doseganja ciljev iz člena 11(2) in (3) te direktive, upošteva država članica v kateri so bili ti odpadki zbrani, samo če so izpolnjene zahteve iz odstavka 3 tega člena in če v skladu z Uredbo (ES) št. 1013/2006 izvoznik lahko dokaže, da pošiljka odpadkov izpolnjuje zahteve iz navedene uredbe in da je obdelava odpadkov zunaj Unije izvedena pod pogoji, ki so v splošnem enakovredni zahtevam, določenim v ustreznem okoljskem pravu Unije.

9. Da se zagotovijo enotni pogoji uporabe tega člena, Komisija do 31. marca 2019 sprejme izvedbene akte, s katerimi vzpostavi pravila za izračun, preverjanje in sporočanje podatkov, zlasti glede:

- (a) skupne metodologije za izračun mase kovin, ki so bile reciklirane v skladu z odstavkom 6, vključno z merili kakovosti za reciklirane kovine, in
- (b) bioloških odpadkov, ločenih in recikliranih na kraju nastanka.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 39(2).

10. Komisija do 31. marca 2019 sprejme delegirani akt v skladu s členom 38a, da dopolni to direktivo z vzpostavitvijo pravil za izračun, preverjanje in poročanje mase materialov ali snovi, ki so izločeni po postopku sortiranja in ki se po tem ne reciklirajo, na podlagi stopenj povprečnih izgub za sortirane odpadke.

Člen 11b

Poročilo zgodnjega opozarjanja

1. Komisija v sodelovanju z Evropsko agencijo za okolje pripravi poročila o napredku pri doseganju ciljev iz točk (c), (d) in (e) člena 11(2) ter iz člena 11(3) najpozneje tri leta pred iztekom posameznega roka iz navedenih določb.
2. Poročila iz odstavka 1 vključujejo:
 - (a) oceno doseganja ciljev za vsako državo članico;
 - (b) seznam držav članic, pri katerih obstaja tveganje, da ciljev v postavljenih rokih ne bodo dosegle, skupaj z ustreznimi priporočili za zadevne države članice;
 - (c) primere najboljših praks, ki se uporabljajo po vsej Uniji in bi lahko služili kot smernice za napredovanje pri doseganju ciljev.“;

(14) člen 12 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 12

Odstranjevanje

1. Države članice zagotovijo, da se odpadki, ki niso predelani v skladu s členom 10(1), varno odstranijo s postopki, ki izpolnjujejo določbe člena 13 o varstvu zdravja ljudi in okolja.

2. Komisija do 31. decembra 2024 oceni postopke odstranjevanja iz Priloge I, zlasti ob upoštevanju člena 13, ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, po potrebi skupaj z zakonodajnim predlogom, z namenom ureditve postopkov odstranjevanja, tudi z morebitnimi omejitvami, preuči pa tudi cilj zmanjšanja odstranjevanja, da se zagotovi za okolje varno ravnanje z odpadki.“;

(15) člen 14 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 14

Stroški

1. V skladu z načelom, da plača povzročitelj obremenitve, stroške ravnanja z odpadki, vključno s stroški za potrebno infrastrukturo in njeno delovanje, krije izvirni povzročitelj odpadkov ali trenutni ali predhodni imetniki odpadkov.

2. Brez poseganja v člena 8 in 8a lahko države članice določijo, da stroške ravnanja z odpadki delno ali v celoti krije proizvajalec proizvoda, od katerega odpadki izvirajo, in da distributerji takšnega proizvoda lahko delijo te stroške.“;

(16) v členu 18 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. V primeru nezakonitega mešanja nevarnih odpadkov v nasprotju s tem členom, države članice brez poseganja v člen 36 zagotovijo, da se ločevanje izvede, kadar je tehnično izvedljivo in potrebno za uskladitev s členom 13.

Kadar se na podlagi prvega pododstavka ločevanje ne zahteva, države članice zagotovijo, da se mešani odpadki obdelajo v obratu, ki je pridobil dovoljenje v skladu s členom 23 za obdelavo takšne mešanice.“;

(17) Člen 20 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 20

Nevarni odpadki iz gospodinjstev

1. Države članice do 1. januarja 2025 vzpostavijo ločeno zbiranje nevarnih odpadkov iz gospodinjstev, da zagotovijo, da se ti odpadki obdelajo v skladu s členoma 4 in 13 in ne onesnažujejo drugih tokov komunalnih odpadkov.

2. Členi 17, 18, 19 in 35 se ne uporabljajo za mešane odpadke iz gospodinjstev.

3. Člena 19 in 35 se ne uporabljata za ločene frakcije nevarnih odpadkov iz gospodinjstev, dokler jih zaradi zbiranja, odstranjevanja ali predelave ne sprejme ustanova ali podjetje, ki je pridobilo dovoljenje ali je bilo registrirano v skladu s členom 23 ali 26.

4. Komisija do 5. januarja 2020 oblikuje smernice, ki bodo državam članicam pomagale in jih spodbujale pri ločenem zbiranju nevarnih odpadkov iz gospodinjstev.“;

(18) člen 21 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se točke (a), (b) in (c) nadomestijo z naslednjim:

„(a) odpadna olja zbirajo ločeno, razen če ločeno zbiranje ni tehnično izvedljivo ob upoštevanju primerov dobrih praks;

(b) odpadna olja obdelajo v skladu s členoma 4 in 13, pri čemer imajo prednost regeneracija ali drugi postopki recikliranja, ki dajo enake ali boljši splošni izid za okolje kot regeneracija;

(c) odpadna olja z različnimi lastnostmi ne mešajo ter se ne mešajo z drugimi vrstami odpadkov ali snovmi, če takšno mešanje ovira njihovo regeneracijo ali drug postopek recikliranja, ki daje enake ali boljši splošni izid za okolje kot regeneracija.“;

(b) doda se naslednji odstavek:

„4. Komisija do 31. decembra 2022 pregleda podatke o odpadnih oljih, ki jih predložijo države članice v skladu s členom 37(4), da bi preučila izvedljivost sprejetja ukrepov za obdelavo odpadnih olj, vključno s kvantitativnimi cilji regeneracije odpadnih olj in nadaljnjimi ukrepi za spodbujanje regeneracije odpadnih olj. V ta namen Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, po potrebi skupaj z zakonodajnim predlogom.“;

(19) člen 22 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 22

Biološki odpadki

1. Države članice zagotovijo, da se biološki odpadki do 31. decembra 2023 in v skladu s členom 10(2) in (3) bodisi ločujejo in reciklirajo pri viru bodisi zbirajo ločeno in se ne mešajo z drugimi vrstami odpadkov.

Države članice lahko dovolijo, da se skupaj z biološkimi odpadki zbirajo odpadki s podobnimi lastnostmi glede biorazgradljivosti in kompostabilnosti, ki so v skladu z ustreznimi evropskimi ali morebitnimi enakovrednimi nacionalnimi standardi za embalažo, primerno za kompostiranje ali biorazgradnjo.

2. Države članice v skladu s členoma 4 in 13 sprejmejo ukrepe za:

(a) spodbujanje recikliranja, vključno s kompostiranjem in razgradnjo, bioloških odpadkov na način, ki izpolnjuje visoko raven varstva okolja, izhodni produkti pa dosegajo ustrezne visoke standarde kakovosti;

(b) spodbujanje hišnega kompostiranja; in

(c) spodbujanje uporabe materialov, pridobljenih iz bioloških odpadkov.

3. Komisija do 31. decembra 2018 od evropskih organizacij za standardizacijo zahteva, naj na podlagi primerov najboljših razpoložljivih praks razvijejo evropske standarde za biološke odpadke, ki vstopajo v postopke organskega recikliranja, ter za kompost in digestat.“;

(20) člen 27 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Komisija v skladu s členom 38a sprejme delegirane akte za dopolnitev te direktive z določitvijo minimalnih tehničnih standardov za dejavnosti obdelave, vključno za sortiranje in recikliranje odpadkov, za katere je potrebno dovoljenje v skladu s členom 23, kadar obstajajo dokazi, da bi lahko bili takšni minimalni standardi koristni z vidika varovanja zdravja ljudi in okolja.“;

(b) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Komisija v skladu s členom 38a sprejme delegirane akte za dopolnitev te direktive z določitvijo minimalnih standardov za dejavnosti, za katere je potrebna registracija v skladu s členom 26(a) in (b), kadar obstajajo dokazi, da bi lahko bili takšni minimalni standardi koristni z vidika varovanja zdravja ljudi in okolja ali preprečevanja motenj na notranjem trgu.“;

(21) člen 28 se spremeni:

(a) odstavek 3 se spremeni:

(i) točki (b) in (c) se nadomestita z naslednjim:

„(b) obstoječe glavne naprave za odstranjevanje in predelavo, vključno z vsemi posebnimi ureditvami za odpadna olja, nevarne odpadke, odpadke, ki vsebujejo pomembne količine kritičnih surovin, ali tokove odpadkov, ki jih ureja posebna zakonodaja Unije;

(c) oceno potrebe po zaprtju obstoječih naprav za obdelavo odpadkov in po dodatni infrastrukturi naprav za obdelavo odpadkov v skladu s členom 16.

Države članice zagotovijo, da se izvede ocena naložb in drugih finančnih sredstev, tudi za lokalne organe, potrebnih za izpolnitev potreb. Ta ocena se vključi v zadevne načrte ravnanja z odpadki ali druge strateške dokumente, ki zajemajo celotno ozemlje zadevne države članice.“;

(ii) vstavijo se naslednje točke:

- „(ca) informacije o ukrepih za doseganje ciljev iz člena 5(3a) Direktive 1999/31/ES ali iz drugih strateških dokumentov, ki zajemajo celotno ozemlje zadevne države članice;
- (cb) oceno obstoječih sistemov zbiranja odpadkov, vključno z materiali, ki se zbirajo ločeno, ozemeljsko pokritostjo ločenega zbiranja in ukrepi za njegovo izboljšanje, oceno vseh odstopanj, odobrenih v skladu s členom 10(3), in oceno potrebe po novih sistemih zbiranja.“;

(iii) dodata se naslednji točki:

- „(f) ukrepe za odpravljanje in preprečevanje vseh oblik smetenja in za čiščenje okolja zaradi vseh vrst odvrženih smeti;
- (g) ustrezne kvalitativne in kvantitativne kazalnike in cilje, vključno glede količine nastalih odpadkov in njihove obdelave, ter glede komunalnih odpadkov, ki so odstranjeni ali energetske predelani.“;

(b) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Načrti ravnanja z odpadki morajo biti usklajeni z zahtevami za načrtovanje ravnanja z odpadki iz člena 14 Direktive 94/62/ES, s cilji iz člena 11(2) in (3) te direktive ter z zahtevami iz člena 5 Direktive 1999/31/ES, za namene preprečevanja smetenja pa z zahtevami iz člena 13 Direktive 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta (*) in člena 11 Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta (**).

(*) Direktiva 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (Okvirna direktiva o morski strategiji) (UL L 164, 25.6.2008, str. 19).

(**) Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).“;

(22) člen 29 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice vzpostavijo programe preprečevanja odpadkov, v katerih so opredeljeni vsaj ukrepi za preprečevanje odpadkov iz člena 9(1) v skladu s členoma 1 in 4.

Takšni programi se bodisi vključijo v načrte ravnanja z odpadki, ki se zahtevajo na podlagi člena 28, ali po potrebi v druge programe na področju okoljske politike, ali pa so pripravljene kot ločeni programi. Če je takšen program vključen v načrt ravnanja z odpadki ali v te druge programe, se cilji in ukrepi za preprečevanje odpadkov jasno opredelijo.“;

(b) v odstavku 2 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„2. Pri vzpostavitvi takšnih programov države članice po potrebi opišejo prispevek instrumentov in ukrepov iz Priloge IVa k preprečevanju odpadkov in ocenijo uporabnost primerov ukrepov iz Priloge IV ali drugih primernih ukrepov. V programih se opišejo tudi obstoječi ukrepi za preprečevanje odpadkov in njihov prispevek k preprečevanju odpadkov.“;

(c) vstavi se naslednji odstavek:

„2a. Države članice v okviru svojih programov preprečevanja odpadkov sprejmejo posebne programe preprečevanja odpadne hrane.“;

(d) odstavka 3 in 4 se črtata;

(23) v členu 30 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Evropska agencija za okolje vsaki dve leti objavi poročilo, v katerem je opisan napredek, dosežen pri oblikovanju in izvajanju programov preprečevanja odpadkov, vključno z oceno napredka pri preprečevanju nastajanja odpadkov za vsako državo članico in Unijo kot celoto, in oceno napredka pri prekinitvi povezave med nastajanjem odpadkov in gospodarsko rastjo ter pri prehodu na krožno gospodarstvo.“;

(24) v členu 33 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Komisija sprejme izvedbene akte za določitev oblike uradnega sporočanja informacij o sprejetju in bistvenih spremembah načrtov ravnanja z odpadki in programov preprečevanja odpadkov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 39(2).“;

(25) člen 35 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Ustanove in podjetja iz člena 23(1), povzročitelji nevarnih odpadkov ter ustanove in podjetja, ki poklicno zbirajo ali prevažajo nevarne odpadke ali so trgovci in posredniki s temi odpadki, vodijo kronološko evidenco:

- (a) o količini, naravi in izvoru teh odpadkov ter količini proizvodov in materialov, ki nastanejo v postopkih priprave na ponovno uporabo in recikliranja ali v drugih postopkih predelave, in
- (b) kadar je ustrezno, o namembnem kraju, pogostosti zbiranja, načinu prevoza in predvideni metodi obdelave odpadkov, glede na odpadke.

Te podatke dajo na voljo pristojnim organom prek elektronskega registra ali registrov, vzpostavljenih na podlagi odstavka 4 tega člena.“;

(b) dodata se naslednja odstavka:

„4. Države članice vzpostavijo elektronski register ali usklajene registre za beleženje podatkov o nevarnih odpadkih iz odstavka 1, ki zajemajo celotno geografsko ozemlje zadevne države članice. Države članice lahko takšne registre vzpostavijo tudi za druge tokove odpadkov, zlasti za tiste tokove odpadkov, v zvezi s katerimi so določeni cilji v zakonodajnih aktih Unije. Države članice uporabijo podatke o odpadkih, ki jih industrijski upravljavci sporočijo v Evropskem registru izpustov in prenosov onesnaževal, vzpostavljenem na podlagi Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 166/2006 (*).

5. Komisija lahko sprejme izvedbene akte za določitev minimalnih pogojev za delovanje takšnih registrov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 39(2).

(*) Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 166/2006 z dne 18. januarja 2006 o Evropskem registru izpustov in prenosov onesnaževal ter spremembi direktiv Sveta 91/689/EGS in 96/61/ES (UL L 33, 4.2.2006, str. 1).“;

(26) v členu 36 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za prepoved puščanja odpadkov, njihovega odmetavanja ali nenadzorovanega ravnanja z njimi, vključno s smetenjem.“;

(27) člen 37 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 37

Poročanje

1. Države članice podatke v zvezi z izvajanjem točk (a) do (e) člena 11(2) in iz člena 11(3) Komisiji sporočijo za vsako koledarsko leto.

Države članice podatke sporočijo elektronsko v 18 mesecih po izteku leta poročanja, za katero se podatki zbirajo. Podatki se sporočijo v obliki, ki jo določi Komisija v skladu z odstavkom 7 tega člena.

Prvo obdobje poročanja se začne prvo polno koledarsko leto po sprejetju izvedbenega akta, v katerem je v skladu z odstavkom 7 tega člena določena oblika za poročanje.

2. Za namene preverjanja skladnosti s točko (b) člena 11(2) države članice sporočijo količino odpadkov, uporabljenih za zasipanje in druge postopke snovne predelave, ločeno od količine odpadkov, ki so bili pripravljene za ponovno uporabo ali reciklirani. Države članice sporočijo ponovno predelavo odpadkov v materiale, ki se bodo uporabili za dejavnosti zasipanja, kot zasipanje.

Za namene preverjanja skladnosti s točkami (c), (d) in (e) člena 11(2) in členom 11(3) države članice sporočijo količino odpadkov, pripravljenih za ponovno uporabo, ločeno od količine recikliranih odpadkov.

3. Države članice podatke v zvezi z izvajanjem člena 9(4) in (5) Komisiji sporočijo vsako leto.

Države članice podatke sporočijo elektronsko v 18 mesecih po izteku leta poročanja, za katero se podatki zbirajo. Podatki se sporočijo v obliki, ki jo določi Komisija v skladu z odstavkom 7 tega člena.

Prvo obdobje poročanja se začne prvo polno koledarsko leto po sprejetju izvedbenega akta, v katerem je v skladu z odstavkom 7 tega člena določena oblika za poročanje.

4. Države članice Komisiji za vsako koledarsko leto sporočijo podatke o mineralnih ali sintetičnih mazivih ali industrijskih oljih, ki so dana na trg, in odpadnih oljih, ki se ločeno zberejo in obdelajo.

Države članice podatke sporočijo elektronsko v 18 mesecih po izteku leta poročanja, za katero se podatki zbirajo. Podatki se sporočijo v obliki, ki jo določi Komisija v skladu z odstavkom 7.

Prvo obdobje poročanja se začne prvo polno koledarsko leto po sprejetju izvedbenega akta, v katerem je v skladu z odstavkom 7 določena oblika za poročanje.

5. Podatkom, ki jih države članice sporočijo v skladu s tem členom, se priložita poročilo o preverjanju kakovosti in poročilo o ukrepih, sprejetih na podlagi člena 11a(3) in (8), vključno z natančnimi informacijami o stopnjah povprečnih izgub, kadar je to ustrezno. Te informacije se sporočijo v obliki za poročanje, ki jo določi Komisija v skladu z odstavkom 7 tega člena.

6. Komisija pregleda podatke, sporočene v skladu s tem členom, in objavi poročilo o rezultatih tega pregleda. Poročilo oceni organizacijo zbiranja podatkov, vire podatkov in uporabljene metodologije v državah članicah ter popolnost, zanesljivost, pravočasnost in doslednost teh podatkov. Ocena lahko vključuje specifična priporočila za izboljšave. Poročilo se pripravi po tem, ko so države članice prvič sporočile podatke, in nato vsaka štiri leta.

7. Komisija do 31. marca 2019 sprejme izvedbene akte, s katerimi določi obliko za poročanje podatkov iz odstavkov 1, 3, 4 in 5 tega člena. Za namene poročanja o izvajanju točk (a) in (b) člena 11(2) države članice uporabijo obliko, določeno v skladu z Izvedbenim sklepom Komisije z dne 18. aprila 2012 o uvedbi vprašalnika za poročila držav članic o izvajanju Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta o odpadkih. Za namene poročanja o odpadni hrani, se pri načrtovanju oblike za poročanje upošteva metodologija, določena v skladu s členom 9(8). Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 39(2) te direktive.“;

(28) člen 38 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 38

Izmenjava informacij in primerov najboljših praks, razlaga in prilagoditev tehničnemu napredku

1. Komisija organizira redno izmenjavo informacij in najboljših praks med državami članicami, kadar je primerno tudi z regionalnimi in lokalnimi organi, o praktičnem izvajanju in izvrševanju zahtev iz te direktive, med drugim o:

- (a) uporabi pravil za izračun, določenih v členu 11a in razvoju ukrepov in sistemov za sledenje tokovom komunalnih odpadkov od sortiranja do recikliranja;
- (b) ustreznem upravljanju, izvrševanju, čezmejnem sodelovanju;
- (c) inovacijah na področju ravnanja z odpadki;
- (d) nacionalnih merilih za stranske proizvode in prenehanje statusa odpadka iz člena 5(3) ter člena 6(3) in (4), čemur bo v pomoč elektronski register na ravni Unije, ki ga vzpostavi Komisija;

- (e) ekonomskih instrumentih in drugih ukrepih, ki se uporabljajo v skladu s členom 4(3), da se spodbudi doseganje ciljev iz navedenega člena;
- (f) ukrepih iz člena 8(1) in (2);
- (g) preprečevanju odpadkov in vzpostavljanju sistemov, ki spodbujajo dejavnosti ponovne uporabe in podaljševanje življenjske dobe;
- (h) izvajanju obveznosti ločenega zbiranja;
- (i) instrumentih in pobudah za doseganje ciljev iz točk (c), (d) in (e) člena 11(2).

Komisija rezultate izmenjave informacij in primerov najboljših praks da na voljo javnosti.

2. Komisija lahko oblikuje smernice za razlago zahtev iz te direktive, vključno glede opredelitev pojmov odpadek, preprečevanje odpadkov, ponovna uporaba, priprava za ponovno uporabo, predelava, recikliranje, odstranjevanje, in glede uporabe pravil za izračun iz člena 11a.

Komisija oblikuje smernice za opredelitev pojmov komunalni odpadki in zasipanje.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 38a spremeni to direktivo s podrobno opredelitvijo uporabe enačbe za sežigalnice iz točke R1 v Prilogi II. Upoštevajo se lahko lokalne podnebne razmere, na primer kako nizke so temperature in kakšna je potreba po ogrevanju, kolikor te razmere vplivajo na količino energije, ki se lahko tehnično uporabi ali pridobi kot električna energija, energija za ogrevanje ali hlajenje ali procesna para. Upoštevajo se lahko tudi lokalne razmere v najbolj oddaljenih regijah, določenih v tretjem odstavku člena 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije, in na ozemljih iz člena 25 Akta o pristopu iz leta 1985.

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 38a za spremembo prilog IV in V v luči znanstvenega in tehničnega napredka.“;

(29) vstavi se naslednji člen:

„Člen 38a

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 7(1), 9(8), 11a(10), 27(1) in (4), 38(2) in (3) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 4. julija 2018. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.
3. Pooblastilo iz členov 7(1), 9(8), 11a(10), 27(1) in (4), 38(2) in (3) lahko kadar koli preklicé Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje (*).
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi členov 7(1), 9(8), 11a(10), 27(1) in (4), 38(2) in (3), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

(*) UL L 123, 12.5.2016, str. 1.“;

(30) člen 39 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 39

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta (*).

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Kadar odbor ne poda mnenja, Komisija osnutka izvedbenega akta ne sprejme in se uporabi tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.

(*) Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).“;

(31) v Prilogi II se postopki R 3, R 4 in R 5 nadomestijo z naslednjim:

„R 3 Recikliranje/pridobivanje organskih snovi, ki se ne uporabljajo kot topila (vključno s kompostiranjem in drugimi postopki biološkega preoblikovanja) (**)

R 4 Recikliranje/pridobivanje kovin in njihovih spojin (***)

R 5 Recikliranje/pridobivanje drugih anorganskih materialov (****)

(**) To zajema pripravo za ponovno uporabo, uplinjanje in pirolizo z uporabo sestavin, kot so kemikalije, in uporabo organskih materialov za zasipanje.

(***) To vključuje pripravo za ponovno uporabo.

(****) To zajema pripravo za ponovno uporabo, recikliranje anorganskih gradbenih materialov, uporabo anorganskih materialov za zasipanje ter čiščenje tal, katerega rezultat je možnost ponovne rabe tal.“;

(32) besedilo iz Priloge k tej direktivi se vstavi kot prilogi IVa in VIb.

Člen 2

Prenos

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 5. julija 2020. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedila temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva. Komisija o tem obvesti ostale države članice.

Člen 3

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 4

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu, 30. maja 2018

Za Evropski parlament

Predsednik

A. TAJANI

Za Svet

Predsednica

L. PAVLOVA

PRILOGA

Vstavita se naslednji prilogi:

„PRILOGA IVa

PRIMERI EKONOMSKIH INSTRUMENTOV IN DRUGIH UKREPOV ZA SPODBUJANJE UPORABE HIERARHIJE RAVNANJA Z ODPADKI IZ ČLENA 4(3) ⁽¹⁾

1. Stroški in omejitve za odlaganje odpadkov na odlagališčih in njihovo sežiganje, kar spodbuja preprečevanje odpadkov in njihovo recikliranje, medtem ko ostaja odlaganje odpadkov na odlagališčih najmanj zaželena možnost ravnanja z odpadki;
2. Sistemi „plačaj, kolikor zavržeš“, v skladu s katerimi se povzročiteljem odpadkov zaračunajo stroški na podlagi količine dejansko nastalih odpadkov, in zagotavljajo spodbude za ločevanje odpadkov, ki jih je mogoče reciklirati, na kraju nastanka, in spodbude za zmanjšanje mešanih odpadkov;
3. Davčne spodbude za darovanje proizvodov, predvsem hrane;
4. Sistemi razširjene odgovornosti proizvajalca za različne vrste odpadkov in ukrepi za povečanje njihove učinkovitosti, stroškovne učinkovitosti in izboljšanje upravljanja;
5. Sistemi kavcij in drugi ukrepi za spodbujanje učinkovitega zbiranja rabljenih proizvodov in materialov;
6. Dobro načrtovanje naložb v infrastrukturo za ravnanje z odpadki, tudi preko skladov Unije;
7. Trajnostno javno naročanje za spodbujanje boljšega ravnanja z odpadki in uporabe recikliranih proizvodov in materialov;
8. Postopno opuščanje subvencij, ki niso v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki;
9. Uporaba davčnih in drugih ukrepov za spodbujanje uporabe proizvodov in materialov, ki so pripravljene za ponovno uporabo ali reciklirani;
10. Podpora raziskavam in inovacijam na področju naprednih tehnologij za recikliranje in obnovo;
11. Uporaba najboljših razpoložljivih tehnik za obdelavo odpadkov;
12. Ekonomske spodbude za regionalne in lokalne oblasti, zlasti za spodbujanje preprečevanja odpadkov in za okrepitev sistemov ločenega zbiranja, hkrati pa preprečevanje podpore za odlaganje odpadkov na odlagališčih in za njihovo sežiganje;
13. Kampanje ozaveščanja javnosti, predvsem o ločenem zbiranju, preprečevanju odpadkov in zmanjšanju smetenja, ter vključevanje teh tem v izobraževanje in usposabljanje;
14. Sistemi za usklajevanje, tudi digitalno, med vsemi pristojnimi javnimi organi, ki so vključeni v ravnanje z odpadki;
15. Spodbujanje stalnega dialoga in sodelovanja med vsemi deležniki, ki ravnaajo z odpadki, ter spodbujanje prostovoljnih sporazumov in poročanja podjetij o odpadkih.

PRILOGA IVb

NAČRT IZVAJANJA, KI SE PREDLOŽI V SKLADU S ČLENOM 11(3)

Načrt izvajanja, ki se predloži v skladu s členom 11(3), vsebuje:

1. oceno preteklih, sedanjih in predvidenih stopenj recikliranja, odlaganja na odlagališčih in drugih postopkov obdelave komunalnih odpadkov ter tokov, ki sestavljajo komunalne odpadke;

⁽¹⁾ Ti instrumenti in ukrepi sicer lahko zagotovijo spodbude za preprečevanje odpadkov, kar je najvišja stopnja v hierarhiji ravnanja z odpadki, Priloga IV pa vsebuje izčrpen seznam bolj specifičnih primerov ukrepov za preprečevanje odpadkov.

2. oceno izvajanja veljavnih načrtov ravnanja z odpadki in programov preprečevanja odpadkov v skladu s členoma 28 in 29;
 3. razloge zaradi katerih država članica meni, da morda ne bo mogla doseči posameznega cilja iz člena 11(2) v roku, določenem v navedenem členu, in oceno, koliko dodatnega časa bo potrebovala za izpolnitev tega cilja;
 4. ukrepe, ki so potrebni za doseganje ciljev iz člena 11(2) in (5), ki veljajo za državo članico v dodatnem času, vključno z ustreznimi ekonomskimi instrumenti in drugimi ukrepi za zagotavljanje spodbud za uporabo hierarhije ravnanja z odpadki iz člena 4(1) in Priloge IVa;
 5. časovni okvir za izvajanje ukrepov iz točke 4, določitev organa, pristojnega za njihovo izvajanje, in oceno prispevka posameznega ukrepa k doseganju ciljev, ki veljajo v primeru dodatnega časa;
 6. informacije o financiranju ravnanja z odpadki v skladu z načelom „onesnaževalec plača“;
 7. ukrepe za izboljšanje kakovosti podatkov, kot je primerno, da se zagotovi boljše načrtovanje in spremljanje uspešnosti pri ravnanju z odpadki.“
-